

**INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI
WOJEWÓDZKIEGO SĄDU
ADMINISTRACYJNEGO W OPOLU
W ROKU 2016**

Opole, styczeń 2017 r.

Spis treści

1.	Wpływ spraw i sposób ich załatwienia	str. 3
2.	Orzecznictwo	
2.1	Wybrane zagadnienia z orzecznictwa w sprawach zobowiązań podatkowych	str. 13
2.2	Wybrane zagadnienia z orzecznictwa w sprawach ogólnoadministracyjnych	str. 27
2.3	Funkcjonowanie instytucji postępowania mediacyjnego, uproszczonego i prawa pomocy	str. 52
3.	Działalność pozaorzecznicza	str. 53
4.	Dane teleadresowe	str. 56
5.	Wykaz tabel	str. 59

Wpływ spraw i sposób ich załatwienia

Informacja o działalności Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu w roku 2016 stanowi podsumowanie rocznej działalności orzeczniczej Sądu poprzez przedstawienie wybranych zagadnień stanowiących przedmiot rozstrzygania w wydziałach orzeczniczych oraz omówienie ruchu spraw. W tym zakresie dokonano stosownych analiz wpływu i załatwień spraw oraz ocen porównawczych z rokiem ubiegłym.

W ramach struktury organizacyjnej Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu działają dwa wydziały orzecznicze, Wydział Informacji Sądowej, Oddział Finansowo – Budżetowy a także Oddział Administracyjno – Gospodarczy i Spraw Ogólnych.

W dniu 1 stycznia 2016 r. w Sądzie było 14 etatów sędziowskich – orzekało trzech sędziów NSA oraz 11 sędziów WSA. Zatrudnionych było również 3 referendarzy sądowych oraz 44 urzędników i pracowników obsługi. Z dniem 1 marca 2016 r. do pełnienia obowiązków w Naczelnym Sądzie Administracyjnym został przeniesiony Wiceprezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu, będący jednocześnie Przewodniczącym Wydziału II tut. Sądu, sędzia NSA Roman Ciągiewicz. Od dnia 1 kwietnia 2016 r. funkcję Wiceprezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu pełni sędzia WSA Elżbieta Kmiecik, która od dnia 11 kwietnia 2016 r. jest również Przewodniczącą Wydziału II tut. Sądu.

Przechodząc do szczegółowej analizy ruchu spraw należy wskazać, że dotyczy ona wpływu i załatwień skarg na akty i inne czynności oraz skarg na bezczynność organu. Nie brano pod uwagę spraw (wniosków) zarejestrowanych w repertorium SO, których w 2016 r. wpłynęło 47, wszystkie do Wydziału II: w tym 35 o przyznanie prawa pomocy, 3 o wyłączenie sędziego, 8 o wymierzenie organowi grzywny (art. 55 § 1 P.p.s.a.) oraz 1 o wyłączenie organu od rozpoznania sprawy. Rozpoznano i załatwiono 44 tego rodzaju wnioski, a 3 pozostały do załatwienia na następny okres. Powyższe dane były uwzględniane jedynie przy obliczaniu średniego miesięcznego wpływu, czasu oczekiwania na rozpoznanie sprawy i załatwienia przez sędziego.

W 2016 r. wpłynęło łącznie do obu Wydziałów 1270 skarg. W tej liczbie mieści się 1166 skarg na akty i inne czynności oraz 104 skargi na bezczynność organu. Z poprzedniego okresu sprawozdawczego pozostało do rozpoznania 290 spraw, w tym 7 na bezczynność organu. Łącznie do załatwienia było 1560 skarg. W porównaniu do roku ubiegłego nastąpił spadek ogólnego wpływu spraw do Sądu o 3,5%.

Sędziowie rozpoznali i załatwili na rozprawach oraz posiedzeniach niejawnych 1291 skarg, co stanowi 82,8% ogólnej liczby skarg do załatwienia, w tym 1194 skargi na akty i inne czynności oraz 97 skarg na bezczynność organu. Łącznie na rozprawach rozpoznano 831 spraw, a na posiedzeniach niejawnych 460 spraw.

Wydział I

Do właściwości Wydziału I należą sprawy z zakresu zobowiązań podatkowych, cen, ubezpieczeń majątkowych, spraw kapitałowych i bankowości, finansów publicznych oraz sprawy celne, a także sprawy z zakresu skarg na uchwały organów jednostek samorządowych, skarg organów nadzoru na uchwały organów jednostek samorządowych, rozstrzygnięć nadzorczych, prawa miejscowego organów rządowych, sporów kompetencyjnych, wykonania orzeczeń Sądu, interpretacji podatkowych i innych interpretacji, bezczynności organów administracji publicznej oraz przewlekłości postępowania administracyjnego jeżeli ich przedmiot dotyczy dziedzin wymienionych powyżej.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. orzekało w tym Wydziale 6 sędziów – jeden sędzia NSA i pięciu sędziów WSA. Zatrudniony był 1 referendarz sądowy, trzech asystentów sędziego oraz 6 urzędników sądowych.

Do Wydziału I wpłynęły 523 sprawy, w tym 514 skarg na akty i inne czynności oraz 9 skarg na bezczynność organu. Oznacza to spadek wpływu o 111 spraw w porównaniu z rokiem 2015. Średni miesięczny wpływ na sędziego wyniósł 87,2 sprawy, a uwzględniając obsadę faktyczną średnie obciążenie wpływem na osobę wyniosło 105,7 sprawy. Zaległość z poprzedniego roku wynosiła 147 spraw. Łącznie do załatwienia było 670 skarg.

Do dnia 31 grudnia 2016 r., sędziowie rozpoznali i załatwili łącznie na rozprawach oraz posiedzeniach niejawnych 548 skarg z 670 ogólnej liczby skarg do załatwienia w tym Wydziale. Na rozprawach załatwiono łącznie 338 spraw, co stanowi 26,2% ogólnej liczby załatwień skarg w całym Sądzie. W 63 przypadkach skargę uwzględniono, co stanowi 7,6% załatwionych skarg na rozprawach w całym Sądzie, w 234 sprawach skargę oddalono (28,2%), a 41 skarg załatwiono w inny sposób (4,9%). Natomiast na posiedzeniach niejawnych załatwiono łącznie 210 spraw (16,3% ogólnej liczby załatwień skarg w całym Sądzie). W 16 przypadkach skargę uwzględniono, co stanowi 3,5% załatwionych skarg na posiedzeniach niejawnych, w 56 sprawach skargę oddalono (12,2%), w 132 przypadkach skargę odrzucono

(28,7%), a 6 skarg załatwiono w inny sposób (1,3%). Postępowanie zawieszono w 15 sprawach. Od wydanych orzeczeń wpłynęły 163 skargi kasacyjne, przy czym 4 zostały odrzucone przez Sąd.

Średni czas oczekiwania na załatwienie sprawy w 2016 r. wyniósł 2,8 miesiąca i utrzymał się na podobnym poziomie w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego.

Sędziowie opanowali wpływ skarg w 104,8% (załatwiono 104,8% skarg w odniesieniu do liczby wpływu skarg w tym Wydziale w 2016 r.). Średnie załatwienie na sędziego wyniosło 91,3 spraw, a uwzględniając obsadę faktyczną – 110,7 spraw.

Nierozpoznane pozostały 122 skargi, w tym licząc od daty pierwszego wpływu skargi do Sądu i uwzględniając poszczególne przedziały czasowe, na rozpoznanie oczekuje: w przedziale powyżej 3 do 6 miesięcy - 9 skarg, powyżej 6 do 12 miesięcy – 10 skarg, powyżej 12 miesięcy do 2 lat – 3 skargi, powyżej 2 do 3 lat – 1 skarga i powyżej 3 lat – 1 skarga.

Podsumowując pracę Wydziału I należy stwierdzić, że zaległość na koniec roku 2016 w porównaniu do roku 2015 zmniejszyła się o 25 spraw.

Wydział II

Do właściwości Wydziału II należą sprawy z zakresu budownictwa, dróg, kolei, lotnictwa, żeglugi, działalności gospodarczej, ludności, geologii i górnictwa, gospodarki mieniem, energetyki, gospodarki wodnej, komunalizacji mienia, geodezji i kartografii, środowiska, edukacji, zagospodarowania przestrzennego, rolnictwa i leśnictwa, uprawnień do wykonywania określonych czynności i zajęć, wyłączeń, pracy, zdrowia, spraw mieszkaniowych, jakości, obronności, telemediów, samorządu terytorialnego, cudzoziemców, kościołów, przejęcia mienia, broni i materiałów wybuchowych, pomocy społecznej, zatrudnienia, kombatanów, kultury fizycznej, kultury i sztuki, własności przemysłowej, ochrony danych osobowych, informacji publicznej, ochrony informacji niejawnych, świadczeń w drodze wyjątku, funduszy emerytalnych, ubezpieczeń zdrowotnych, lustracji oraz subwencji unijnych, funduszy strukturalnych i regulacji rynków branżowych, a także sprawy z zakresu egzekucji administracyjnej świadczeń niepieniężnych, skarg na uchwały organów jednostek samorządowych, skarg organów nadzoru na uchwały organów jednostek samorządowych, rozstrzygnięć nadzorczych, prawa miejscowego organów rządowych, sporów kompetencyjnych, wykonania orzeczeń Sądu, interpretacji podatkowych i innych interpretacji,

bezczynności organów administracji publicznej oraz przewlekłości postępowania administracyjnego jeżeli ich przedmiot dotyczy dziedzin wymienionych powyżej.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 orzekało w tym Wydziale 7 sędziów – jeden sędzia NSA oraz 6 sędziów WSA. Zatrudnionych było 2 referendarzy sądowych, 4 asystentów sędziego oraz 7 urzędników sądowych. Faktyczna obsada sędziowska wyniosła 5,54 etatu z uwagi, m.in. na delegację sędziego do orzekania w NSA (w Izbie Ogólnoadministracyjnej – w wymiarze jednej sesji).

W Wydziale zarejestrowano 747 spraw, w tym 652 skargi na akty i inne czynności oraz 95 skarg na bezczynność organu. Oznacza to wzrost wpływu o 67 spraw w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym. Średni miesięczny wpływ na sędziego wyniósł po 113,4 spraw, a uwzględniając obsadę faktyczną średnie obciążenie wpływem na osobę wyniosło 143,3 sprawy. Zaległość z poprzedniego okresu wynosiła 143 sprawy, w tym 6 na bezczynność organu. Łącznie do załatwienia było 890 skarg.

Do dnia 31 grudnia 2016 r., sędziowie rozpoznali i załatwili łącznie na rozprawach oraz posiedzeniach niejawnych 743 skargi z ogólnej liczby 890 skarg do załatwienia w tym Wydziale. Na rozprawach załatwiono łącznie 493 sprawy, co stanowi 38,2% ogólnej liczby załatwień skarg w całym Sądzie, natomiast na posiedzeniach niejawnych załatwiono 250 spraw (19,4% ogólnej liczby załatwień skarg w całym Sądzie). W 116 sprawach uwzględniono skargę, co stanowi 14,0% załatwionych skarg na rozprawach w całym Sądzie, w 364 sprawach skargę oddalono (43,8%), 6 skarg odrzucono (0,7%), a 7 skarg załatwiono w inny sposób (0,8%). Na posiedzeniach niejawnych w 130 sprawach skargę odrzucono, co stanowi 28,3% załatwionych skarg na posiedzeniach niejawnych, 30 skarg oddalono (6,5%), 56 skarg uwzględniono (12,2%), a 34 skargi załatwiono w inny sposób (7,4%). Postępowanie zawieszono w 7 sprawach. Od wydanych orzeczeń wpłynęły 194 skargi kasacyjne, przy czym 19 z nich zostało odrzuconych przez Sąd.

Średni czas oczekiwania na załatwienie sprawy w 2016 r. wyniósł 2,27 miesiąca i utrzymał się na podobnym poziomie w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego.

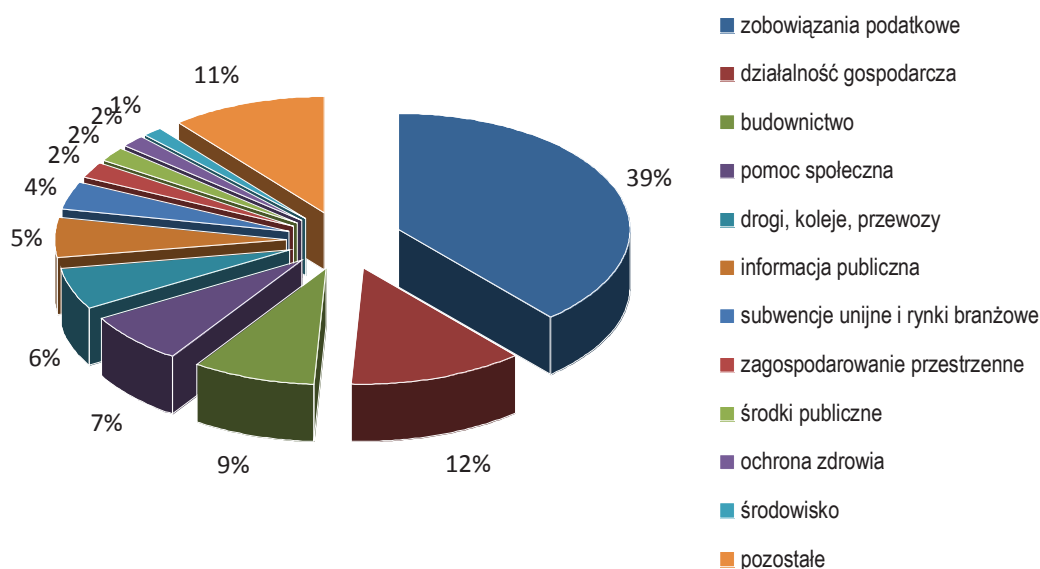
Sędziowie opanowali wpływ skarg w 99,5% (załatwiono 99,5% skarg w odniesieniu do liczby wpływu skarg w tym Wydziale w 2016 r.). Średnie załatwienie na sędziego wyniosło 108,7 spraw, a uwzględniając obsadę faktyczną 137,4 sprawy.

Do załatwienia pozostało 147 skarg, w tym licząc od daty pierwszego wpływu skargi do Sądu i uwzględniając poszczególne przedziały czasowe, na rozpoznanie

oczekują: w przedziale powyżej 3 do 6 miesięcy - 22 skargi, w przedziale powyżej 6 do 12 miesięcy – 7 skarg oraz powyżej 12 miesięcy do 2 lat – 3 skargi.

Podsumowując pracę Wydziału II należy stwierdzić, że zaległość na koniec roku 2016 utrzymała się na podobnym poziomie w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego, co oznacza, że sprawy, podobnie jak w Wydziale I, załatwiane są na bieżąco.

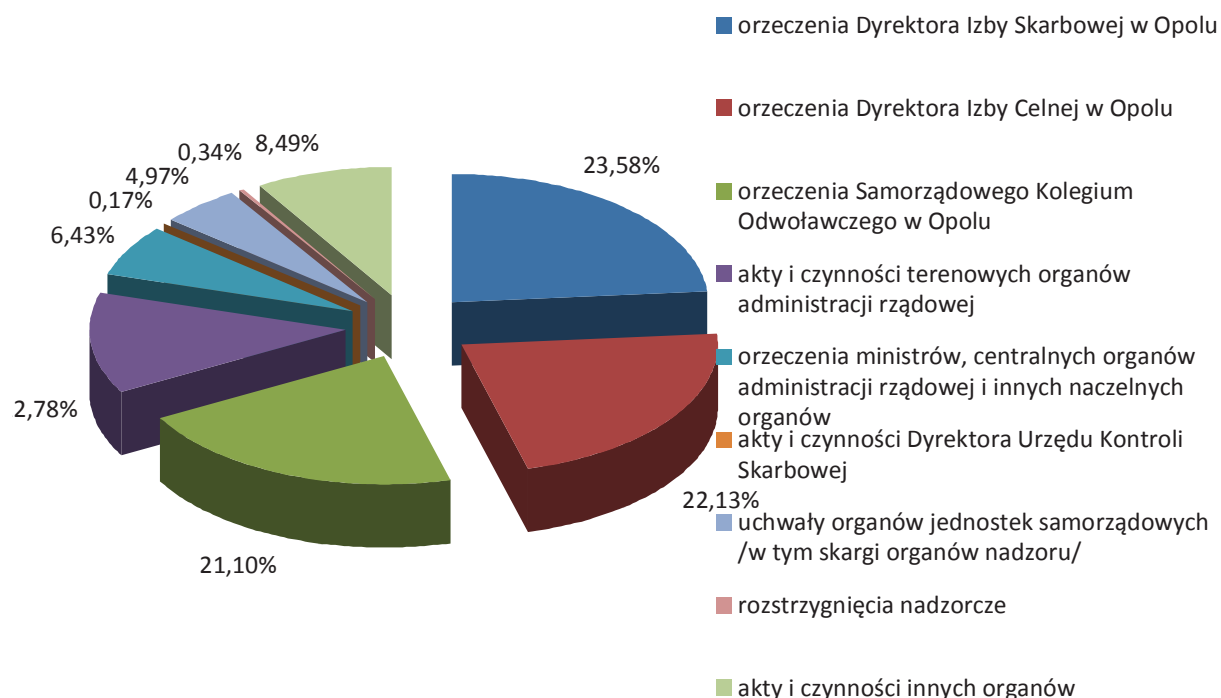
Dokonując analizy wpływu spraw do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu w 2016 r., należy wskazać, że wpływ skarg w ujęciu przedmiotowym kształtował się następująco: zobowiązania podatkowe (491), działalność gospodarcza (156), budownictwo (109), pomoc społeczna (89), drogi, koleje, przewozy (77), informacja publiczna (69), subwencje unijne i rynki branżowe (49), zagospodarowanie przestrzenne (30), środki publiczne (23), ochrona zdrowia (21), środowisko (17), pozostałe (139). **[wykres 1]**

Wykres 1. Wpływ skarg w ujęciu przedmiotowym

Największa liczba skarg została złożona na orzeczenia Dyrektora Izby Skarbowej w Opolu (275). Następnie, najliczniej zaskarżane były orzeczenia Dyrektora Izby Celnej w Opolu (258) i Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Opolu (246). Poza tym, wniesiono 149 skarg na akty i czynności terenowych organów administracji rządowej, 75 skarg na orzeczenia ministrów, centralnych organów administracji rządowej i innych naczelných organów oraz 2 skargi na akty i czynności Dyrektora Urzędu Kontroli

Skarbowej. Zaskarżono 58 uchwał organów jednostek samorządowych /w tym 8 skarg organów nadzoru/, 4 rozstrzygnięcia nadzorcze oraz 99 aktów i czynności innych organów. **[wykres 2]**

Wykres 2. Wpływ skarg ze względu na organ wydający zaskarżone orzeczenie

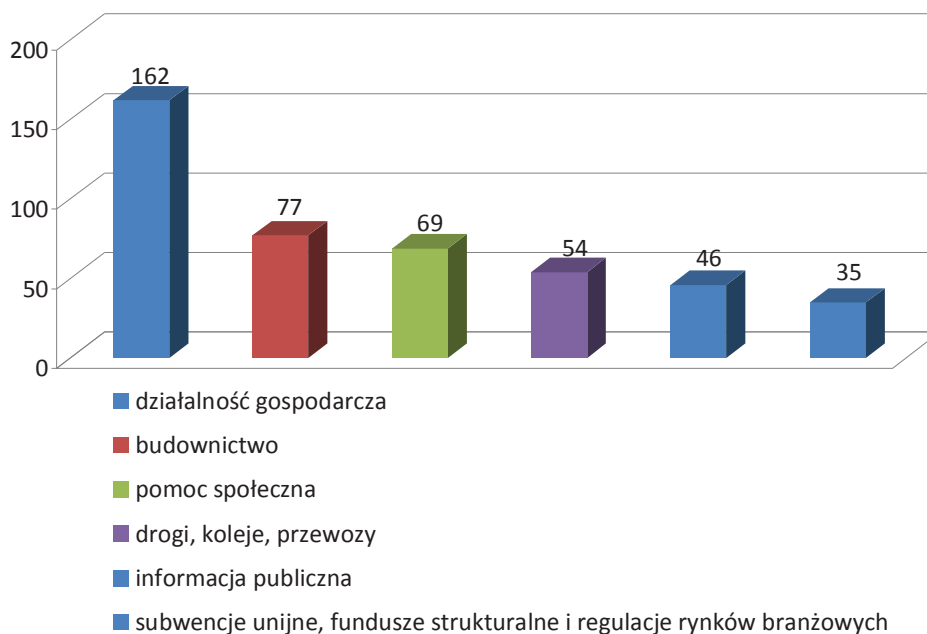
Analizując załatwienia spraw w Sądzie w roku 2016 można zauważyć, że najliczniejszą grupę spraw spośród załatwionych wyrokiem w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Opolu stanowią sprawy podatkowe – 37,4%. W tym zakresie rozpoznano 350 skarg, uwzględniając 67.

Następnie najczęściej rozpoznawane były sprawy w przedmiocie:

- działalności gospodarczej, które stanowią 17,3% spraw. Rozstrzygnięto 162 sprawy, w tym uwzględniono 18 skarg;
- budownictwa, które stanowią 8,2% spraw. Rozstrzygnięto 77 spraw, w tym uwzględniono 33 skargi;
- pomocy społecznej, które stanowią 7,4% spraw. Rozstrzygnięto 69 spraw, w tym uwzględniono 14 skarg;
- dróg, kolei, przewozów, które stanowią 5,8% spraw. Rozstrzygnięto 54 sprawy, w tym uwzględniono 20 skarg;
- informacji publicznej, które stanowią 4,9% spraw. Rozstrzygnięto 46 spraw, w tym uwzględniono 35 skarg;

- subwencji unijnych, funduszy strukturalnych i regulacji rynków branżowych, które stanowią 3,7% spraw. Rozstrzygnięto 35 spraw, w tym uwzględniono 8 skarg. [wykres 3]

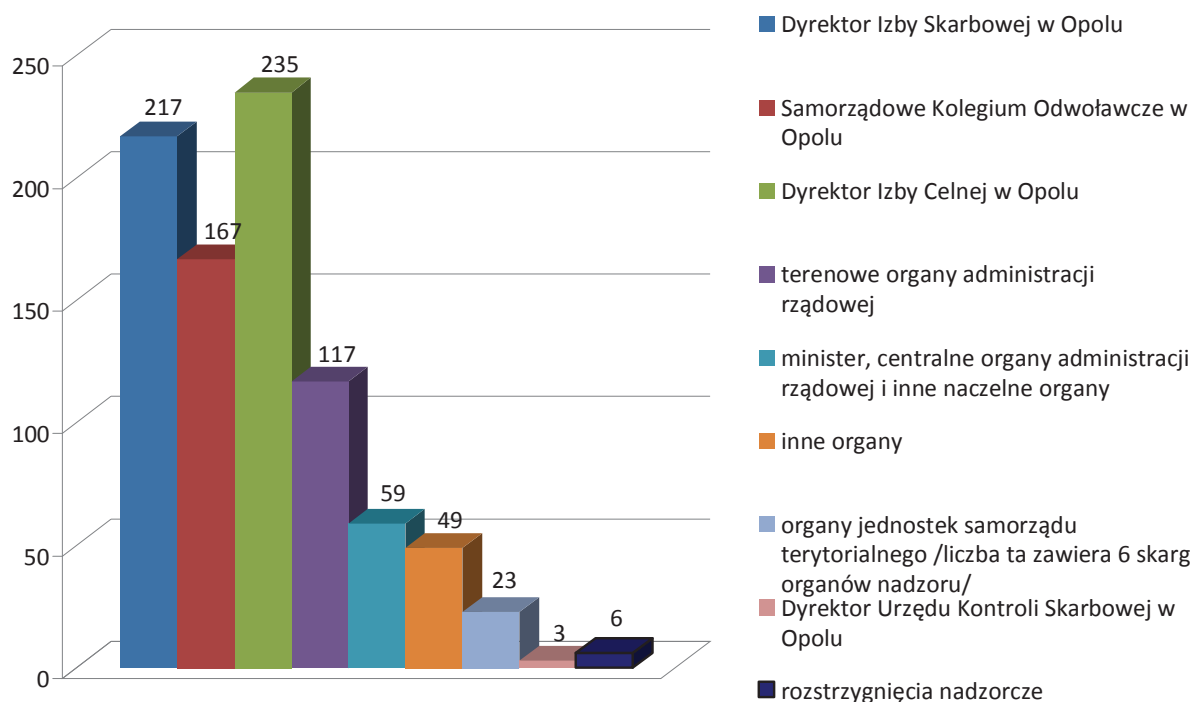

Wykres 3. Najczęściej rozpatrywane sprawy w ujęciu przedmiotowym

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu w 2016 r. załatwił wyrokiem:

- 217 skarg na akty i inne czynności Dyrektora Izby Skarbowej w Opolu, w tym skargę uwzględniono w 12 przypadkach (5,5%);
- 167 skarg na akty i inne czynności Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Opolu, w tym skargę uwzględniono w 42 przypadkach (25,1%);
- 235 skarg na akty i inne czynności Dyrektora Izby Celnej w Opolu, w tym skargę uwzględniono w 56 przypadkach (23,8%);
- 117 skarg na akty i czynności terenowych organów administracji rządowej, w tym skargę uwzględniono w 41 przypadkach (35,0%);
- 59 skarg na akty i inne czynności ministrów, centralnych organów administracji rządowej i innych naczelných organów, w tym skargę uwzględniono w 23 przypadkach (39,0%);
- 49 skarg na akty i czynności innych organów, w tym uwzględniono skargę w 17 przypadkach (34,7%);

- 23 skargi na uchwały organów jednostek samorządu terytorialnego /liczba ta zawiera 6 skarg organów nadzoru/, w tym skargę uwzględniono w 15 przypadkach (65,2%);
- 3 skargi na akty i czynności Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Opolu, żadnej skargi nie uwzględniono (0,0%);
- 6 rozstrzygnięć nadzorczych, w tym skargę uwzględniono w 3 przypadkach (50,0%). **[wykres 4]**

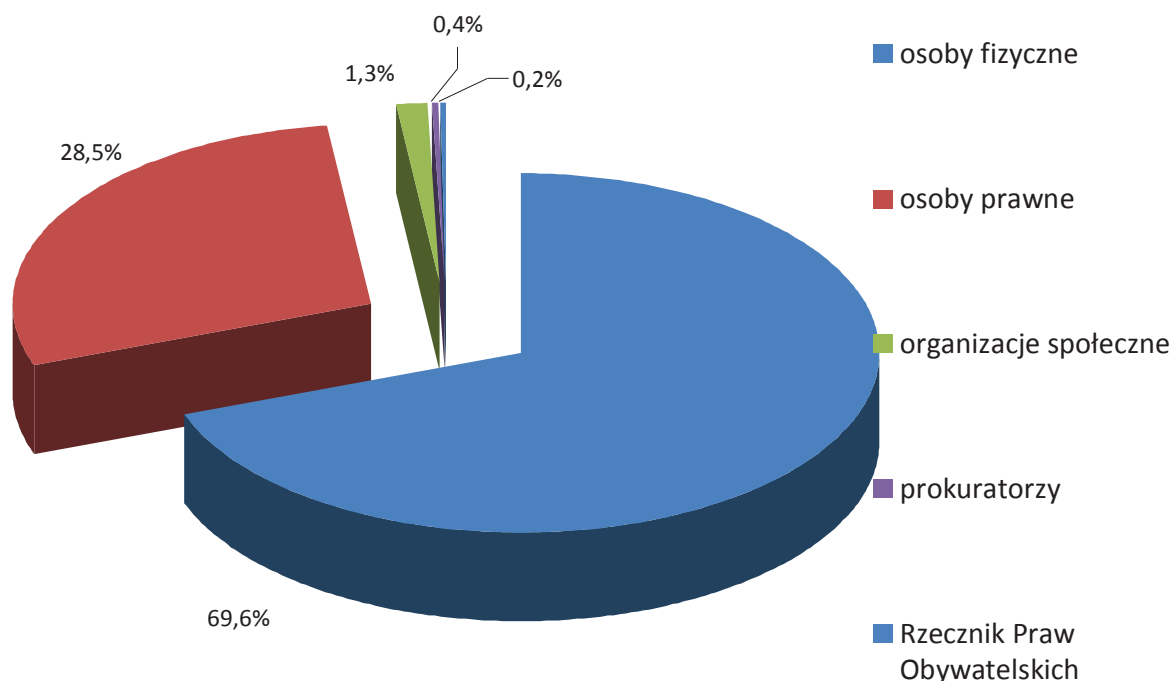
Wykres 4. Załatwienie spraw wyrokiem, ze względu na organ wydający zaskarżone orzeczenie

W porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym spadł wskaźnik uwzględnionych na rozprawie skarg na akty i czynności oraz na bezczynność organów z 33,5% do 21,5% w 2016 r.

Należy również wskazać, że w 2016 r. załatwiono w postępowaniu uproszczonym 163 sprawy, co stanowi 12,6% ogólnej liczby załatwień skarg w całym Sądzie, w tym uwzględniono 72 skargi, oddalono 86 skarg, a 5 załatwiono w inny sposób.

Na ogólną liczbę 1270 skarg osoby fizyczne wniosły ich 887, osoby prawne 364, organizacje społeczne 17, 5 skarg wpłynęło od prokuratora, a 2 od Rzecznika Praw Obywatelskich. W pięciu sprawach skargę złożyli jednocześnie: osoba fizyczna

i prokurator oraz osoba fizyczna i organizacja społeczna, osoba fizyczna i Rzecznik Praw Obywatelskich. [wykres 5]

Wykres 5. Wpływ skarg w ujęciu podmiotowym ze względu na osoby skarżące

Przed Sądem wystąpiło 538 pełnomocników organów administracji państwowej, 257 adwokatów, 395 radców prawnych, 131 doradców podatkowych, 2 prokuratorów oraz 1 przedstawiciel Rzecznika Praw Obywatelskich.

Średni czas oczekiwania na załatwienie sprawy w 2016 r. wyniósł 2,48 miesiąca i utrzymał się na podobnym poziomie w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego.

Podsumowując, terminowość załatwiania spraw, licząc od daty wpływu sprawy w danym lub poprzednim okresie sprawozdawczym do jej załatwienia i uwzględniając poszczególne przedziały czasowe, kształtowała się następująco: w okresie do 2 miesięcy załatwiono 448 skarg, powyżej 2 do 3 miesięcy - 298 skarg, powyżej 3 do 4 miesięcy – 160 skarg, powyżej 4 do 6 miesięcy - 267 skarg, powyżej 6 do 12 miesięcy 117 skarg, a powyżej 12 miesięcy do 24 miesięcy 1 skarga.

Z powyższego wynika, że najwięcej spraw rozpatrywanych jest w terminie do 3 miesięcy od wpływu skargi do Sądu, co oznacza, iż sprawy rozpatrywane są na bieżąco. Jednocześnie należy zaznaczyć, że sprawy „stare” nie stanowią problemu – na koniec okresu statystycznego odnotowano tylko 1 sprawę zalegającą w Sądzie powyżej 3 lat, w której Naczelny Sąd Administracyjny uwzględnił skargę kasacyjną, a po

zwrocie akt bezzwłocznie wyznaczono termin rozprawy. W dniu 18 stycznia 2017 r. zapadł wyrok kończący postępowanie w sprawie.

Zaległość na koniec 2016 r. w porównaniu do 2015 r. zmniejszyła się o 21 spraw.

Sędziowie sporządzili w ustawowym 14-dniowym terminie 1070 uzasadnień orzeczeń kończących postępowanie w sprawie, a tylko jedno uzasadnienie sporządzono po terminie.

Od wydanych orzeczeń wpłynęło 357 skarg kasacyjnych, przy czym 23 skargi zostały odrzucone przez Sąd. Najczęstszą przyczyną odrzucenia było złożenie skargi kasacyjnej po terminie, nieusunięcie braków formalnych, nieopłacenie skargi kasacyjnej albo naruszenie obowiązku przymusu adwokackiego.

Sędziowie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu opanowali wpływ skarg w 101,7%. Na dzień 31 grudnia 2016 r. pozostało do załatwienia 269 skarg, co stanowi ok. 2,5 – krotność miesięcznego wpływu skarg do Sądu.

Wybrane zagadnienia z orzecznictwa w sprawach zobowiązań podatkowych

Podatek od towarów i usług

Istotą sporu w sprawie o sygn. akt I SA/Op 604/15 (wyrok z dnia 10 lutego 2016 r.) była kwestia zastosowania stawki podatku VAT dla świadczonych przez podatnika usług polegających na wykonywaniu i montażu trwałej zabudowy meblowej. Natomiast poza sporem pozostawała okoliczność, że wykonywane przez skarżącego czynności montażu trwałej zabudowy meblowej miały miejsce w obiektach objętych społecznym programem mieszkaniowym, a do której to przesłanki odnosi się hipoteza art. 41 ust. 12 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. nr 177, poz. 1054, z późn. zm.), powoływana dalej jako u.p.t.u. Rozstrzygając tę nadal budzącą kontrowersję kwestię, Sąd przytoczył treść mających zastosowanie przepisów art. 41 ust. 12 i art. 41 ust. 12a u.p.t.u. oraz treści uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 czerwca 2013 r., sygn. akt I FPS 2/13, w której stwierdzono, że w stanie prawnym obowiązującym od dnia 1 stycznia 2011 r. świadczenie kompleksowe polegające na zaprojektowaniu, dopasowaniu oraz montażu komponentów w sposób tworzący wraz z elementami konstrukcyjnymi obiektu budowlanego lub jego części trwałą zabudowę meblową, wykonywane w obiektach budowlanych zaliczanych do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym, stanowi usługę modernizacji opodatkowaną stawką obniżoną podatku od towarów i usług. Powołana uchwała nie precyzuje jednak w jakim stopniu przymocowanie komponentów meblowych do elementów konstrukcyjnych modernizowanego obiektu może zostać uznane za „trwałą zabudowę meblową”. W związku z tym prezentowany jest pogląd, że za trwałą zabudowę można uznać jedynie taką, która jest zamontowana w taki sposób, że ingeruje w substancję budynku w stopniu uniemożliwiającym demontaż zabudowy meblowej bez uszkodzenia, czy to jej komponentów, czy też elementów konstrukcyjnych budynku. Sąd rozpoznający przedmiotową sprawę podziela powyższe stanowisko, z taką jednak uwagą, że z zabudową meblową o charakterze trwałym mamy do czynienia także wówczas, gdy demontaż takiej zabudowy powoduje uszkodzenie elementów takiej zabudowy, a także uszkodzenie trwałych elementów budynku (lokalu), wynikające z mocowania elementów meblowych. Z przepisów ustawy o podatku od towarów i usług ani z powołanej uchwały

nie wynika, że dla uznania zamontowania mebli w sposób trwały za usługę modernizacji, o której mowa w art. 41 ust. 12 u.p.t.u. konieczny jest sposób montażu przy użyciu materiałów budowlanych (płyty kartonowo-gipsowe, cegły, zaprawa murarska), ponieważ takimi materiałami co do zasady nie posługują się podmioty świadczące usługi wykonania i montażu trwałej zabudowy meblowej. Istotna jest trwałość połączenia, którą można osiągnąć różnymi sposobami. Ponadto demontaż takiej zabudowy meblowej wykonanej i dostosowanej pod konkretny wymiar będzie skutkował uszkodzeniem samej zabudowy jak i trwałych elementów budynku (lokalu), wynikające z usunięcia elementów mocowania. Niewątpliwie zatem jej zmiana (demontaż) spowoduje, że na ścianach, podłodze i na suficie pozostaną liczne otwory i nawiercenia, a to z kolei będzie się wiązać z koniecznością dokonania poważnych prac naprawczych powstałych na skutek demontażu zabudowy meblowej. Uszkodzenia te będą miały większy wymiar aniżeli uszkodzenia spowodowane przesunięciem mebli wolnostojących, nawet przymocowanych do ściany kołkami czy wkrętami, dla uzyskania większej stabilności. Podkreślił ponadto, że przedmiotowa zabudowa meblowa może być zamontowana jedynie w konkretnym pomieszczeniu, pod konkretny wymiar z uwzględnieniem nierówności ścian, podłogi czy sufitu. Po zespoleniu z elementami konstrukcyjnymi budynku (ściany, sufitu, podłogi) zabudowa ta nie może być przemieszczana, tak jak w przypadku mebli wolnostojących. Zatem zdaniem Sądu, nie jest możliwy demontaż takiej zabudowy bez uszkodzenia elementów komponentów meblowych, a fakt każdorazowego idealnego dopasowania wymiarów zabudowy do konkretnego miejsca czy wnęki czyni niemożliwym wykorzystanie takiej zabudowy w innym miejscu. Te okoliczności zasadniczo powodują, że zabudowa ma cechę trwałości.

Również w sprawie o sygn. akt I SA/Op 5/16 (wyrok z dnia 16 marca 2016 r.) powrócił wielokrotnie już rozpatrywany przez sądy administracyjne problem jednostki budżetowej jako podatnika podatku od towarów i usług. Rozpatrywany bowiem w tej sprawie spór dotyczył odpowiedzi na pytanie, czy prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt przez ogród zoologiczny, do czego jako jednostka budżetowa jest on zobowiązany, podlega opodatkowaniu podatkiem VAT. W związku z tym Sąd stwierdził, że jednostka budżetowa, na gruncie prawa cywilnego nie ma odrębnej od gminy podmiotowości prawnej (nie jest osobą prawną), działa na rzecz i w imieniu gminy, nie odpowiada za podejmowane działania i zaniechania w sferze dominium gminnego, ma zatem status jedynie *statio municipi*, a jej stopień samodzielności finansowej jest nieistotny w świetle ustawy o podatku od towarów i usług. Następnie

orzekający Sąd odwołał się do argumentacji uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 czerwca 2013 r., sygn. akt I FPS 1/13, w której wskazano, że w świetle art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. nr 177, poz. 1054, z późn. zm.), powoływana dalej jako u.p.t.u., jednostki budżetowe gminy nie są podatnikami podatku od towarów i usług. Stanowisko zaprezentowane w przedstawionej uchwale potwierdzone zostało w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 29 września 2015 r. w sprawie C-276/14 Gmina Wrocław przeciwko Ministrowi Finansów. Zatem w świetle przywołanej uchwały NSA oraz zbieżnego z nią stanowiska TSUE wyrażonego w powołanym wyroku w sprawie C-276/14, Sąd wskazał, że nie ulega obecnie wątpliwości, że gminna jednostka budżetowa nie jest podatnikiem podatku VAT. Ponadto z art. 15 ust. 1 i 6 u.p.t.u. wynika, że gmina uzyskuje status podatnika VAT dopiero w wyniku wykonywania czynności na podstawie umów cywilnoprawnych. Tym samym jeśli gmina realizuje zadania własne w reżimie publicznoprawnym nie może być uznana za podatnika VAT, a czynności z tego zakresu nie podlegają opodatkowaniu VAT. Dlatego też jednostka budżetowa, jaką jest zoo, została powołana do wykonywania zadań własnych gminy m.in. polegających na przyjmowaniu i przetrzymywaniu zwierząt bezdomnych i zapewnianiu im opieki. Działa ona w imieniu gminy jako jej wyodrębniona jednostka organizacyjna. Jednostka ta wykonuje zadania własne gminy, do których została powołana wykorzystując na ten cel środki otrzymane od gminy, które wykorzystywane są do realizacji ustawowych zadań gminy, jako podmiotu prawa publicznego. Skoro zatem jednostka budżetowa, nie może być uznana za odrębnego podatnika podatku od wartości dodanej, to niedopuszczalnym jest uznanie, iż wykonując zadania powierzone jej przez gminę świadczy na rzecz tej gminy usługi w rozumieniu art. 5 ust. 1 pkt 1 u.p.t.u. i występuje w tej sytuacji jako podatnik podatku VAT.

Podatki dochodowe

W sprawie o sygn. akt I SA/Op 19/16 (wyrok z dnia 30 marca 2016 r.) ustalono, że podatnik świadczył usługi polegające na odpłatnym wyszukiwaniu miejsc pracy osobom poszukującym zatrudnienia w charakterze opiekuna osób starszych w Niemczech, nie rejestrując tej działalności i nie deklarując do opodatkowania uzyskanych z tego tytułu dochodów. Nie kwestionując tych ustaleń, podatnik podważał możliwość opodatkowania tak uzyskanych dochodów wskazując, że wykonywane

czynności nie mogły być przedmiotem prawnie skutecznej umowy, a zatem osiągnięte przychody podlegają wyłączeniu z opodatkowania na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. nr 14, poz. 176, z późn. zm.), powoływana dalej jako u.p.d.o.f. Stanowisko to oparto na stwierdzeniu, że z perspektywy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r., poz. 674, z późn. zm.), powoływanej dalej jako u.p.z.i.r.p. wykonywane przez podatnik czynności należało zakwalifikować jako świadczenie usług pośrednictwa pracy, a prowadzenie działalności w tym zakresie jest ściśle regulowane przez przepisy u.p.z.i.r.p., przy czym wymogów wynikających z tej ustawy podatnik nie spełnił, bowiem nie prowadził agencji zatrudnienia i nie uzyskał wpisu do właściwego rejestru, za co pobierał niedozwolone w świetle tej ustawy opłaty, co stanowi wykroczenie z art. 121 u.p.z.i.r.p., jak również pociąga za sobą skutek w postaci nieważności czynności prawnej, w wyniku której uzyskał przychód. W tym stanie rzeczy orzekający Sąd poddał ocenie przepisy u.p.z.i.r.p. i stwierdził, że wynika z nich, a zwłaszcza z art. 85 ust. 1, możliwość nawiązywania stosunku pracy przez obywateli polskich z pracodawcami zagranicznymi, bez pośrednictwa agencji zatrudnienia lub publicznych służb zatrudnienia, tj. w drodze bezpośrednich uzgodnień. W tym zatem zakresie, nie jest wykluczona, na zasadzie dobrowolnych uzgodnień i ryzyka każdej ze stron, możliwość świadczenia - w ramach umowy cywilnoprawnej - usług polegających na pośrednictwie w uzyskaniu zatrudnienia u pracodawców zagranicznych. Usługi pośrednictwa świadczone natomiast przez agencje zatrudnienia dają oczywiście większe gwarancje i szeroki zakres zabezpieczeń osobom poszukującym zatrudnienia, co nie oznacza, że jedynym prawnie dopuszczalnym sposobem nawiązania stosunku pracy u pracodawcy zagranicznego jest korzystanie z pośrednictwa agencji zatrudnienia. Zatem usługi świadczone przez podatnika mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy. Odpłatność świadczonych usług, biorąc pod uwagę warunki w jakich podatnik działał, a w szczególności to, że nie prowadził agencji zatrudnienia w znaczeniu wynikającym z u.p.z.i.r.p. i nie uzyskał wpisu do stosownego rejestru, nie przekreśla możliwości opodatkowania takich przychodów podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Zauważył, że przepisy zakazujące pobierania opłat innych niż określone w art. 85 ust. 2 pkt 7 u.p.z.i.r.p. skierowane są do legalnie działających podmiotów, tj. agencji zatrudnienia wpisanych do rejestru podmiotów prowadzących takie agencje. Z tych powodów działanie podatnika, polegające na pobieraniu opłat za wyszukiwanie miejsc pracy osobom poszukującym zatrudnienia w charakterze opiekuna osób starszych za

granicą, w sytuacji, gdy nie był on przedsiębiorcą prowadzącym agencję zatrudnienia, nie wypełnia znamion wykroczenia stypizowanego w art. 121 ust. 2 u.p.z.i.r.p. Nie można zatem uznać, że jego przychód powstał w wyniku czynu zabronionego. Natomiast sam brak uzyskania wymaganego wpisu do rejestru agencji zatrudnienia nie przekreśla możliwości opodatkowania przychodów uzyskanych w ramach niezarejestrowanej działalności gospodarczej. Podobnie ewentualna nieważność czynności prawnej, w wyniku której skarżący osiągał przychody nie oznacza automatycznie, że przychody te podlegają wyłączeniu z opodatkowania na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 4 u.p.d.o.f. Sąd zaznaczył też, że przychody wynikające z nieważnych umów zasadniczo podlegają przepisom ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ponieważ ustawodawca w art. 2 ust. 1 pkt 4 u.p.d.o.f. używając sformułowania „czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy” miał na myśli takie zachowania podmiotów, które nie mogą być przedmiotem stosunku cywilnoprawnego. Zatem pojęcie „czynności”, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4 u.p.d.o.f., oznacza zachowania (czynności faktyczne), które w ogóle nie mogą być ujęte w treści ważnej czynności prawnej, jako świadczenie strony tej czynności. Chodzi więc o czynności, które w żadnych okolicznościach i w warunkach, jakie przepisy prawa przewidują dla zawarcia wolnej od wad umowy, nie mogą być przedmiotem stosunku prawnego. Reasumując swoje wywody Sąd wskazał, że fakt, iż podatnik świadcząc usługi działał poza reżimem ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, nie wyklucza, że dokonywane czynności były prawnie skuteczne, a w konsekwencji spowodowały powstanie ciężącego na nim obowiązku podatkowego.

Spór w sprawie o sygn. akt I SA/Op 47/16 (wyrok z dnia 20 kwietnia 2016 r.) dotyczył kwestii momentu powstania przychodu i jego uwzględnienia w rozliczeniu podatkowym w związku z korektą zwiększającą cenę sprzedaży udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, tj. wykładni art. 17 ust. 1 pkt 6 lit. a) ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 361, z późn. zm.), powoływanej dalej jako u.p.d.o.f., w zakresie użytego w nim pojęcia „przychód należny”. W związku z tym Sąd wywiódł, że „przychód należny” powstaje w dacie, w której określona kwota przysługującego podatnikowi świadczenia pieniężnego stanie się wymagalna i może on domagać się jej zapłaty. Dlatego też dla celów podatkowych nie jest istotne to, czy osoba fizyczna faktycznie otrzymała zapłatę za sprzedaż określonych udziałów, czy też nie oraz to, kiedy ją ewentualnie otrzyma. Dla momentu powstania obowiązku podatkowego istotne jest natomiast ustalenie, w jakiej dacie podatnik (wierzyciel) może najwcześniej domagać się zapłaty z tytułu

sprzedaży udziałów, czyli data wymagalności tego roszczenia. Nieracjonalna zaś jest taka wykładnia omawianego przepisu, która prowadzi do uznania, iż opodatkowaniu w danym roku podatkowym podlega przychód, który podatnikowi nie przysługuje w tym sensie, iż nie może się on go nawet domagać. Przed nadejściem terminu wymagalności wierzytelności trudno mówić, by podatnikowi „należał się” przychód, skoro nie ma on możliwości realizacji prawa do niego.

Ze stanu faktycznego sprawy o sygn. akt I SA/Op 224/16 (wyrok z dnia 7 września 2016 r.), wynikało, że Spółka na podstawie umowy leasingu finansowego użytkuje budynki niemieszkalne, które w momencie rozpoczęcia dokonywania odpisów amortyzacyjnych stanowiły używane środki trwałe w rozumieniu art. 16j ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 851, z późn. zm.), powoływanej dalej jako u.p.d.o.p. Spółka rozpoczęła dokonywanie odpisów amortyzacyjnych według stawki amortyzacyjnej wynikającej z wykazu rocznych stawek amortyzacyjnych, jednakże chciałaby dokonać ponownego wyboru jednej z dopuszczalnych metod amortyzacji w miejsce wybranej, tj. zastosować stawkę indywidualną ze skutkiem wstecznym, od początku biegu okresu amortyzacji budynków, którą będzie stosować aż do zakończenia amortyzacji. W tym stanie faktycznym Sąd stwierdził, że Spółka rozpoczynając amortyzację na podstawie stawek amortyzacyjnych wynikających z Załącznika nr 1 do u.p.d.o.p. dokonała wyboru określonej metody amortyzacji, którą ma obowiązek stosować aż do pełnego zamortyzowania danego środka trwałego. Nie ulega bowiem wątpliwości, że metody amortyzacji są nierozzerwalnie związane ze stawkami amortyzacji, dlatego dokonanie pierwszego odpisu amortyzacyjnego według konkretnej metody z użyciem konkretnej stawki oznacza wybór metody i stawki. Na podatnikach spoczywa obowiązek zaplanowania zastosowania określonej metody i stawki dla każdego środka trwałego na cały okres amortyzacji przed rozpoczęciem dokonywania odpisów amortyzacyjnych, z wyjątkiem stosowania stawek z wykazu, które mogą zostać zmienione w ściśle określonych przypadkach i przy spełnieniu określonych warunków. Z brzmienia przepisu art. 16h ust. 2 u.p.d.o.p. wynika, że decyzję o wyborze metody amortyzacji oraz wysokości stawki amortyzacyjnej podatnik podejmuje przed rozpoczęciem amortyzacji i stosuje ją konsekwentnie przez cały okres amortyzacji środka trwałego. Przeciwna argumentacja nie znajduje oparcia w wykładni przepisów mających zastosowanie w sprawie. Dokonanie zatem wyboru metody amortyzacji przed rozpoczęciem dokonywania odpisów oznacza określenie zarówno terminu i okresu amortyzacji, jak też stawki amortyzacji. Wybraną metodę stosuje się do pełnego zamortyzowania danego

środka trwałego. Oznacza to, że wskazane wyżej elementy objęte wyborem, ściśle związane z wybraną przez podatnika metodą amortyzacji, nie mogą ulec zmianie, aż do pełnego zamortyzowania danego środka trwałego.

Rozstrzygając spór w sprawie o sygn. akt I SA/Op 186/16 (wyrok z dnia 25 lipca 2016 r.) Sąd podkreślił, że przy odpłatnym zbyciu nieruchomości i praw majątkowych decydujące znaczenie w kwestii opodatkowania podatkiem dochodowym przychodu uzyskanego z ww. tytułu ma moment i sposób jego nabycia. Kluczowa staje się zatem odpowiedź na pytanie jak należy rozumieć termin „nabycie”, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 361, z późn. zm.), powoływanej dalej jako u.p.d.o.f., gdyż powołana ustawa nie zawiera własnej definicji tego pojęcia. Zaznaczyć przy tym należy, że rozbieżność ta wynikała ze stanowiska stron: podatniczka twierdziła bowiem, że cała nieruchomość została przez nią nabyta już w 2006 r., do majątku objętego ustrojem wspólności majątkowej małżeńskiej, zaś zdaniem organu w 2006 r. podatniczka nabyła jedynie ½ udziału w nieruchomości, pozostałą część skarżąca nabyła dopiero w 2012 r., w związku z zawarciem w tym roku umowy rozdzielności majątkowej małżeńskiej i jednoczesnym otrzymaniem aktem darowizny części udziału małżonka, na mocy którego cała nieruchomość weszła do jej majątku osobistego. Mając te okoliczności na względzie Sąd zauważył, że z datą zawarcia umowy o rozdzielności majątkowej małżeńskiej, ustała wspólność majątkowa, a współwłasność łączna, jaka istniała między małżonkami, przekształciła się we współwłasność w częściach ułamkowych. Skoro małżonkowie pozostający w ustroju wspólności ustawowej tak rozporządzili posiadanym przez siebie udziałem we wspólnej nieruchomości, że mąż podatniczki rozporządzając swoim udziałem, dokonał na jej rzecz darowizny udziału, który w całości przyjęła ona do swojego majątku osobistego, to ten przedmiot majątkowy, wchodzący wcześniej w skład majątku wspólnego małżonków, stał się od momentu zawarcia umowy darowizny, majątkiem osobistym podatniczki w rozumieniu art. 33 pkt 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Przez zawarcie umowy darowizny stała się ona właścicielem całej nieruchomości przez zawarcie umowy darowizny, albowiem w momencie dokonania darowizny była już jego współwłaścicielem na prawach ustawowej wspólności małżeńskiej. Nie można nabyć własności do całego składnika majątku w przypadku, kiedy skutecznie nabyło się już udział w tym składniku wcześniej. Podatniczka umową darowizny nie nabyła powtórnie całej nieruchomości, gdyż w części należała już do niej od momentu nabycia jej do majątku wspólnego małżonków. Małżonkowie dokonali jedynie przesunięcia własności udziału męża do osobistego

majątku podatkiczki. Z tych powodów – zdaniem Sądu – przyjęć należało, że podatniczka stała się współwłaścicielką nieruchomości w 2006 r., gdy nabyła na zasadzie ustawowej wspólności majątkowej udział w części nieruchomości, natomiast w 2012 r. w wyniku zawarcia umowy darowizny nabyła pozostałą część (udział męża), przez co stała się jedyną właścicielką nieruchomości. Ponieważ nabycie prawa do przedmiotowego udziału w nieruchomości nastąpiło odpowiednio w części w 2006 r., a następnie w części w 2012 r. należało przyjąć, że pięcioletni termin, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8 u.p.d.o.f. należy liczyć oddzielnie w stosunku do nabycia przez podatniczkę każdego udziału.

Inne podatki i zagadnienia

Sprawa o sygn. akt I SA/Op 25/16 (wyrok z dnia 8 kwietnia 2016 r.) jest przykładem licznych spraw, w których sądy administracyjne rozstrzygały, czy istniały postawy do opodatkowania podatkiem od nieruchomości linii kablowych w sytuacji, gdy kanalizacja kablowa, w której linie te są położone, znajduje się w rękach innego właściciela. Sąd odwołując się do regulacji art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. nr 95, poz. 613, z późn. zm.), powoływanej dalej jako u.p.o.l., wskazał, że opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Jak natomiast stanowi art. 1a ust. 1 pkt 2 u.p.o.l., budowla to obiekt budowlany w rozumieniu przepisów prawa budowlanego niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, a także urządzenie budowlane w rozumieniu przepisów prawa budowlanego związane z obiektem budowlanym, które zapewnia możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem. Odwołując się zatem do regulacji Prawa budowlanego wskazano, że w myśl art. 3 pkt 1 lit. b) tej ustawy (w brzmieniu obowiązującym w 2010 r.), obiektem budowlanym jest, oprócz budynków i obiektów małej architektury, budowla stanowiąca całość techniczno-użytkową wraz z instalacjami i urządzeniami. Z kolei definicja budowli zawarta w art. 3 pkt 3 tej ustawy, wśród desygnatów budowli wymienia m.in. sieci techniczne i sieci uzbrojenia terenu, doprecyzowując w załączniku do tej ustawy, że są to takie sieci jak: elektroenergetyczne, telekomunikacyjne, gazowe, ciepłownicze, wodociągowe, kanalizacyjne oraz rurociągi przesyłowe. W analizowanej kwestii skład orzekający nie podzielił zasadności stanowiska stwierdzającego, że nie można opodatkować części budowli jaką stanowią kable położone w kanalizacji kablowej z tego powodu, że

właścicielem kanalizacji kablowej jest inny podmiot niż właściciel kabli. Uznał natomiast za zasadne to, że sprzedaż kanalizacji kablowej innemu podmiotowi nie powoduje utraty związku funkcjonalnego kabli z tą kanalizacją. Tworzenie całości techniczno-użytkowej należy bowiem rozumieć jako połączenie poszczególnych elementów w taki sposób, aby zgodnie z wymogami techniki nadawały się one do określonego użytku. Nie można przy tym wykluczyć, że każdy z tych elementów może być samodzielnym obiektem, choć nie zawsze będzie on mógł być samodzielnie wykorzystywany do określonego celu, budowla stanowić ma zaś całość techniczno-użytkową. Przykładem takiego obiektu jest kanalizacja kablowa, jest ona samodzielnym obiektem budowlanym, jednakże bez wypełnienia jej kablami nie pełni żadnej konkretnej funkcji użytkowej (poza możliwym jej użyciem jako osłony kabli). Dopiero kanalizacja kablowa i położone w niej kable i pozostałe elementy, stanowią całość użytkową, pozwalającą na prowadzenie działalności gospodarczej w postaci świadczenia usług telekomunikacyjnych. Zatem linie kablowe wraz z kanalizacją kablową należy zaliczyć do sieci technicznych i sieci uzbrojenia terenu, wymienionych w art. 3 pkt 3 Prawa budowlanego. Sieć telekomunikacyjna jest również budowlą na gruncie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Jeżeli kable są położone w kanalizacji kablowej, wówczas obie te budowle tworzą całość techniczno-użytkową, a tym samym stanowią jedną budowlę. Ta złożona z kanalizacji kablowej i kabli wraz z urządzeniami i instalacjami jedna budowla stanowi przedmiot opodatkowania podatkiem od nieruchomości, jeżeli jest związana z prowadzeniem działalności gospodarczej. Rozdzielenie własności poszczególnych elementów budowli na gruncie prawa cywilnego nie oznacza, że budowla ta jako pewna techniczna całość (sieć telekomunikacyjna) utraci na gruncie prawa podatkowego ten walor i przestanie być przedmiotem opodatkowania. Przyjęcie stanowiska, że rozdzielenie własności tych dwóch elementów sieci powodowałoby, że okablowanie nie stanowiłoby już przedmiotu opodatkowania i oznaczałoby, że to od woli podatnika, a nie od woli ustawodawcy, zależałoby co jest przedmiotem opodatkowania podatkiem od nieruchomości. Reasumując Sąd stwierdził, że fakt, iż nastąpiła zmiana właściciela jednego z elementów budowli nie zmienia charakteru tej budowli, dalej mamy bowiem do czynienia z przewodami telekomunikacyjnymi ułożonymi w kanalizacji kablowej tworzącej całość techniczno-użytkową, czyli budowlę. Zasadnie zatem, na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 3 u.p.o.l., opodatkowano podatkiem od nieruchomości tę część budowli, która stanowi własność podatnika.

Przedmiotem sporu w sprawie o sygn. akt I SA/Op 45/16 (wyrok z dnia 13 kwietnia 2016 r.) była decyzja odmawiająca rozłożenia na raty zwrotu otrzymanego z udziałem środków europejskich dofinansowania. Z uwagi na charakter przedmiotowej należności, w sprawie zastosowanie miały przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 267, z późn. zm.), powoływane dalej jako u.f.p., co wynika z jej art. 60 ust. 6, zgodnie z którym środkami publicznymi stanowiącymi niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publiczno-prawnym są należności z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz inne należności związane z realizacją projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także odsetki od tych środków i od tych należności. Natomiast w myśl art. 64 ust. 2 u.f.p. właściwy organ, na wniosek zobowiązanego prowadzącego działalność gospodarczą, może udzielać określonych w art. 55 ulg (m.in. w postaci rozłożenia należności na raty) w spłacie zobowiązań z tytułu należności, o których mowa w art. 60 pkt 1-6, które: 1) nie stanowią pomocy publicznej; 2) stanowią pomoc de minimis - w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa Wspólnot Europejskich dotyczących pomocy w ramach zasady de minimis; 3) stanowią pomoc publiczną wyłącznie w obszarach wyliczonych w art. 64 ust. 2 pkt 3 lit. a)-l). Stosownie do art. 67 u.f.p. do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60 u.f.p. w zakresie nieuregulowanym tą ustawą, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, powoływanego dalej jako K.p.a., i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613), powoływanej dalej jako O.p., a w tymże dziale znajduje się przepis art. 67a § 1 O.p. regulujący przesłanki zastosowania ulg (m.in. o rozłożeniu na raty zaległości podatkowych) w postaci „ważnego interesu podatnika” lub „interesu publicznego”. Z powyższych przepisów - w ocenie Sądu - wynika, że organ rozpatrując wniosek o udzielenie ulgi w zakresie spłaty zobowiązań z tytułu należności o których mowa w art. 60 pkt 1-6 u.f.p., obowiązany jest ocenić powołane przez wnioskodawcę (prowadzącego działalność gospodarczą) okoliczności i zgromadzony materiał dowodowy pod kątem wystąpienia ww. przesłanek „ważnego interesu podatnika” oraz „interesu publicznego”, jak i ewentualnie rozważyć, czy udzielenie ulgi jest dozwolone w świetle ograniczeń wynikających z art. 64 ust. 2 u.f.p., tj. ustalić czy należności objęte wnioskiem stanowią pomoc de minimis (w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa Wspólnot Europejskich dotyczących pomocy w ramach zasady de minimis) lub stanowią pomoc publiczną wyłącznie

w obszarach wyliczonych w art. 64 ust. 2 pkt 3 lit. a)-l). Sąd dalej zauważył, że już samo stwierdzenie braku zaistnienia przesłanek określonych w art. 67a § 1 O.p. stanowi podstawę do odmowy udzielenia ulgi i w takiej sytuacji nie istnieje potrzeba analizowania wniosku pod kątem ograniczeń wynikających z art. 64 ust. 2 u.f.p. i na odwrót, jeżeli wniosek dotyczy należności, która nie może zostać objęta ulgą zgodnie z art. 64 ust. 2 u.f.p., wówczas zbędne jest badanie przesłanek z art. 67a § 1 O.p., skoro udzielenie ulgi i tak jest wykluczone. W tej sytuacji powstaje problem, które z ww. przesłanek organ winien ustalić w pierwszej kolejności. W tym aspekcie Sąd odwołał się do orzecznictwa ukształtowanego na tle bardzo zbliżonej do art. 64 ust. 2 u.f.p. regulacji zawartej w art. 67b § 1 O.p., zgodnie z którym w pierwszej kolejności organ prowadzący postępowanie powinien poddać analizie przesłanki z art. 67a O.p., a dopiero w przypadku, gdy uzna, że zostały one spełnione, odnieść się do kwestii pomocy publicznej (art. 67b § 1 O.p.). Natomiast w razie stwierdzenia przez organ podatkowy w postępowaniu, że nie ma podstaw do udzielenia ulgi, ponieważ nie przemawia za tym „ważny interes podatnika” lub „interes publiczny”, traci sens ustalanie, czy ulga jest dopuszczalną pomocą publiczną, gdyż ulgi tej i tak nie można już udzielić, a przez to nie znajdują zastosowania przepisy regulujące pomoc publiczną.

Rozstrzygając w sprawie o sygn. akt I SA/Op 183/16 (wyrok z dnia 21 października 2016 r.) Sąd zobligowany został do dokonania wykładni art. 30 ust. 7a pkt 4 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 33 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2014 r., poz. 752, z późn. zm.), powoływanej dalej jako u.p.a. Wskazał zatem, że od dnia 1 stycznia 2016 r. z art. 30 ust. 7a pkt 4 u.p.a. wynika, że zwalnia się od akcyzy energię elektryczną wykorzystywaną w procesach mineralogicznych. Warunkiem zwolnienia jest, stosownie do jego ust. 7b, wykorzystywanie energii elektrycznej przez podmiot będący podatnikiem akcyzy od tej energii (pkt 1) oraz przekazywanie przez podmiot wykorzystujący energię elektryczną do właściwego naczelnika urzędu celnego, do 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym podmiot wykorzystał energię elektryczną, oświadczenia o ilości wykorzystanej energii i sposobie jej wykorzystania (pkt 2). Procesy mineralogiczne, o których mowa w tym przepisie zdefiniowano w art. art. 2 ust. 1 pkt 33 u.p.a. i są to procesy sklasyfikowane w nomenklaturze NACE pod kodem DI 26 „produkcja produktów z pozostałych surowców niemetalicznych” w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 3037/90 z dnia 9 października 1990 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej (Dz.U.U.E.L.293 z 24 października 1990 r., str. 1, z późn. zm.; Dz.U.U.E. Polskie wydanie specjalne, rozdz. 02, t. 04, str. 177, z późn. zm.). Do tej

podsekcji zakwalifikowano produkcję cementu (26.51). Zatem, stosownie do wskazanych przepisów, zwolnieniu od akcyzy w oparciu o przepis art. 30 ust. 7a pkt 4 u.p.a., po spełnieniu warunków określonych w art. 30 ust. 7b i 7c tejże ustawy, podlega energia elektryczna wykorzystywana w procesach mineralogicznych, do których kwalifikuje się produkcja cementu. Przy czym nomenklatura NACE klasyfikuje produkcję danego towaru, natomiast przy definiowaniu procesów mineralogicznych ustawodawca odwołał się do procesów sklasyfikowanych w tej nomenklaturze pod określonym kodem. Rozstrzygnięcia w sprawie wymagała zatem kwestia ewentualnych związków pomiędzy pojęciami „procesy mineralogiczne” i „produkcja cementu” oraz znaczenie słów „proces” i „produkcja” oraz wzajemne relacje tych pojęć na gruncie ustawy o podatku akcyzowym, co wymagało sięgnięcia do wykładni językowej. Mając to na względzie Sąd uznał, że językowe rozumienie „procesu” sprowadza się do przebiegu następujących po sobie i powiązanych przyczynowo zmian, ciągu regularnie następujących po sobie zjawisk, pozostających między sobą w związku przyczynowym. Przy czym pojęcie „procesu” ma węższy zakres, niż „produkcja”, która może składać się zarówno z samego procesu, może być efektem kilku procesów lub kompilacją procesów oraz czynności nie stanowiących procesu, a także w ramach produkcji może nie zachodzić żaden proces. Zatem proces mineralogiczny to proces następujących po sobie i powiązanych przyczynowo zmian, w którym następuje przemiana fizykochemiczna minerałów (związków chemicznych powstałych wskutek procesów geologicznych) w określony produkt, w tym przypadku cement. W konsekwencji zwolnieniu od podatku podlega tylko energia elektryczna wykorzystywana w procesach mineralogicznych czyli sklasyfikowanych w nomenklaturze NACE w podsekcji DI 26 „produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych” pod kodem 26.51 – produkcja cementu, co nie oznacza, że w sytuacji gdy podatnik jest producentem cementu i uzyskuje gotowy produkt w wyniku procesu mineralogicznego, to każdy etap jego produkcji winien być objęty tym zwolnieniem, nawet jeśli jest tylko pośrednio związany z procesem mineralogicznym. Zwolnienie, o którym mowa w art. 30 ust. 7a u.p.a., nie obejmuje energii elektrycznej zużywanej do podtrzymania procesu produkcyjnego, lecz jedynie samej produkcji i tylko tych jej elementów, w których następuje przemiana fizykochemiczna minerałów. Jest to bowiem zwolnienie przedmiotowe, a nie podmiotowe. W świetle tych wywodów nieuprawnione jest twierdzenie, że treść art. 30 ust. 7a u.p.a. wskazuje, że ustawodawca przez proces mineralogiczny rozumie proces produkcyjny. Zatem – w ocenie Sądu - do procesów mineralogicznych nie można zaliczyć funkcjonowania zakładu górniczego jako takiego,

wydobycia urobku jak i jego przetransportowania do cementowni oraz magazynowania. Czynności te wprawdzie prowadzą do uzyskania surowca, który ma być dopiero poddany zmianom fizykochemicznym, lecz same w sobie nie stanowią procesu następujących po sobie i powiązanych przyczynowo zmian fizykochemicznych. Do procesów mineralogicznych nie sposób zaliczyć także czynności kruszenia urobku w zakładzie wydobywczym, gdyż w wyniku tej czynności dochodzi jedynie do zmian fizycznych pozyskanych minerałów i jest on wstępem do procesu mineralogicznego.

Istota sporu w sprawie o sygn. akt I SA/Op 326/16 (wyrok z dnia 5 października 2016 r.) sprowadzała się do udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy zwolnieniem przewidzianym w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 626, z późn. zm.), powoływanej dalej jako u.p.c.c., w brzmieniu obowiązującym po 1 stycznia 2016 r. objęta będzie również sprzedaż budynków posadowionych na gruntach, stanowiących gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym, nabywanych w celu utworzenia lub powiększenia gospodarstwa rolnego, gdy powierzchnia gospodarstwa rolnego utworzonego lub powstałego w wyniku powiększenia będzie nie mniejsza niż 11 ha i nie większa niż 300 ha oraz gospodarstwo to będzie prowadzone przez nabywcę przez okres co najmniej 5 lat od dnia nabycia. Rozważając tą kwestię Sąd stwierdził, że wskazując w treści art. 9 pkt 2 u.p.c.c., wyłącznie na drzewa i inne rośliny, ustawodawca dokonał pełnego i wyczerpującego określenia, które z części składowych gruntu, będą wraz z nim podlegać zwolnieniu z podatku od czynności cywilnoprawnych. Odmienne od regulacji art. 48 Kodeksu cywilnego, powoływanego dalej jako K.c., nie użyto w art. 9 pkt 2 u.p.c.c. niedookreślonego pojęcia „w szczególności”. Tym samym nie można podzielić argumentacji, w której wykazuje się, że wymienienie w art. 9 pkt 2 u.p.c.c. jedynie niektórych z części składowych gruntu, ma charakter przykładowy i nie stanowi ich zamkniętego katalogu. Przy takiej bowiem koncepcji, zakres analizowanego zwolnienia można by też rozciągnąć na rzeczy ruchome, skoro np. zgodnie z art. 191 K.c. własność nieruchomości rozciąga się na rzecz ruchomą, która została połączona z nieruchomością w taki sposób, że stała się jej częścią składową. Jednak na gruncie prawa podatkowego, w tym podatku od czynności cywilnoprawnych, grunt i jego części składowe (np. budynki, budowle), stanowią odrębne przedmioty opodatkowania. Taka sytuacja ma miejsce również w przypadku opodatkowania gruntów w podatku rolnym, który nie obejmuje swoim zakresem posadowionych na nich budynków, stanowiących niewątpliwie ich części składowe. Budynki mieszkalne, podobnie jak budynki gospodarcze lub ich części położone na gruntach gospodarstw

rolnych, służące wyłącznie działalności rolniczej podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, przy czym te ostatnie podlegają zwolnieniu spod opodatkowania na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 849, z późn. zm.). Za prawidłową uznał zatem Sąd wykładnię art. 9 pkt 2 u.p.c.c., która prowadzi do stwierdzenia, że przewidzianemu w tej regulacji zwolnieniu z opodatkowania podatkiem od czynności cywilnoprawnych, podlegają wyłącznie wymienione w nim drzewa i inne rośliny, jako taksatycznie wskazane przez ustawodawcę części składowe gruntów, stanowiących gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym.

W sprawie o sygn. akt I SAB/Op 1/16 (wyrok z dnia 15 lutego 2016 r.) Sąd zajmował się skargą na przewlekłe prowadzenie postępowania, a kwestią sporną pozostawało zagadnienie relacji między zasadą szybkości postępowania, a obowiązkiem wszechstronnego rozpatrzenia całości sprawy i zgromadzenia pełnego materiału dowodowego. Mając tak zakreślony przedmiot sporu Sąd wskazał, że z przepisów art. 139-140 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacji podatkowej (Dz. U. z 2015 r., poz. 613), powoływanej dalej jako O.p., wynika wymóg załatwiania spraw podatkowych bez zbędnej zwłoki (albo niezwłocznie – art. 139 § 2), lecz nie później niż we wskazanych tam terminach. Szybkość prowadzonego postępowania ma wpływ, na sytuację finansową podatnika. Niemniej jednak organ ma obowiązek podjęcia wszelkich możliwych działań dla dokładnego wyjaśnienia i załatwienia sprawy (art. 122 O.p.), zebrania wyczerpującego materiału dowodowego (art. 187 § 1 O.p.). Przy czym, szybkość postępowania nie może być realizowana kosztem wnikliwości. Okres trwania postępowania podatkowego nie jest podstawową przesłanką do uznania, że postępowanie to prowadzone jest przez organ w sposób przewlekły. Nie można oceniając pozostawanie organu w zwłoce abstrahować od charakteru sprawy, stopnia jej skomplikowania czy zachowania samego podatnika. Skomplikowany charakter sprawy wymaga od organu przeprowadzenia rozbudowanego postępowania dowodowego. Organ winien tak zorganizować przeprowadzenie kolejnych czynności procesowych, by sprawnie zgromadzić materiał dowodowy niezbędny do wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy. Podjęcie bowiem rozstrzygnięcia w sprawie w oparciu o niepełny materiał dowodowy stanowiłoby naruszenie przez organ powołanych wyżej zasad postępowania podatkowego. Organ nie zawsze może jednak przewidzieć, jakie okoliczności wymagały będą wyjaśnienia. W sprawach o wielowątkowym charakterze jest to możliwe w miarę gromadzenia kolejnych dowodów. Nie bez znaczenia jest także współpraca z innymi organami, czy administracją podatkową innych państw. Zatem

w sytuacji, gdy organ aktywnie prowadzi postępowanie, na każdym jego etapie podejmuje szereg czynności, celowych i koniecznych dla dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i załatwienia sprawy, to sam długi czas trwania postępowania nie może świadczyć o przewlekłości. Nie ma przeszkód prawnych do wielokrotnego przedłużenia terminu załatwienia sprawy, o ile jest to usprawiedliwione jej okolicznościami. Z analizy stanu faktycznego rozpoznawanej sprawy oraz przebiegu postępowania wynikało, że przyczyną przedłużania terminu jej załatwienia była konieczność zebrania i przeanalizowania materiału dowodowego dotyczącego: weryfikacji zastosowanej stawki VAT dla nawozów rolniczych, a także ustalenia rzeczywistego przebiegu transakcji związanych z obrotem olejem rzepakowym, przy czym nie chodziło tylko o analizę tych transakcji na podstawie samych dokumentów, ale o ustalenie, czy taki obrót i to na każdym etapie transakcji, miał w rzeczywistości miejsce, co wymagało precyzyjnych, a zarazem żmudnych ustaleń faktycznych, także z wyjaśnieniem roli poszczególnych uczestniczących w nim podmiotów. Mając to na uwadze Sąd uznał, że zarzut przewlekłości prowadzenia postępowania oceniany musi być pod kątem prawidłowości i terminowości podejmowanych czynności, z uwzględnieniem charakteru sprawy oraz stopnia faktycznej i prawnej jej zawłości.

Wybrane zagadnienia z orzecznictwa w sprawach ogólnoadministracyjnych

Prawo budowlane

W wyroku z dnia 12 stycznia 2016 r., sygn. akt II SA/Op 468/15, Sąd wyraził pogląd, że zamiar inwestycyjny skarżących, jako inwestorów prywatnych drogi publicznej, nie mógł zostać oceniony jako zgodny z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r., poz. 1409, z późn. zm.), ponieważ obecnie obowiązujący wymóg prawny (art. 2a ustawy z dnia 21 marca 1990 r. o drogach publicznych - Dz. U. z 2015 r., poz. 460), by do kategorii dróg publicznych, dróg gminnych zaliczane były tylko nieruchomości stanowiące własność gminy odnosi się do dróg nowo powstających, kiedy to uchwałę właściwej rady gminy o zaliczeniu drogi do

danej kategorii dróg publicznych winno poprzedzać nabycie przez gminę własności nieruchomości przeznaczonej pod drogę.

W wyroku z dnia 4 października 2016 r., sygn. akt II SA/Op 203/16, Sąd uznał, że fakt, iż nieruchomość skarżącego jest oddzielona drogą od nieruchomości, na której posadowiony jest ekran akustyczny, jest bez znaczenia dla możliwości przyznania mu statusu strony w sprawie zgodności z prawem jego lokalizacji w świetle treści przepisu art. 3 pkt 20 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, bowiem obszar oddziaływania obiektu nie musi obejmować wyłącznie działek bezpośrednio graniczących z nieruchomością, na której planowana jest inwestycja bądź już zrealizowana. Podobnie, dla nabycia statusu strony nie jest wystarczające tylko posiadanie tytułu prawnego do nieruchomości sąsiadującej z terenem inwestycji. Z uwagi na regulację wynikającą z art. 28 ust. 2 w związku z art. 3 pkt 20 Prawa budowlanego, niezbędnym jest w tym zakresie wykazanie, że inwestycja będzie oddziaływała na sąsiednią nieruchomość. Z kolei wykazanie kwestii oddziaływania na sąsiednią nieruchomość wymaga przedstawienia konkretnych argumentów, że takie oddziaływanie rzeczywiście będzie miało miejsce lub też takie oddziaływanie występuje. Również samo zachowanie odległości dla danego rodzaju obiektów, przyjęte w przepisach określających warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane i ich usytuowanie, nie przesądza o tym, że oddziaływanie spornego obiektu nie wykracza poza obszar nieruchomości inwestora, a więc nieruchomości sąsiadujące nie znajdują się w obszarze jego oddziaływania.

W wyroku z dnia 13 października 2016 r., sygn. akt II SA/Op 276/16, Sąd stwierdził, że zarówno z oświadczeniem o zgodzie na projektowane roboty, jak i z oświadczeniem o uchyleniu się od skutków oświadczenia o zgodzie, związane jest domniemanie legalności, które to domniemania organy administracyjne mają obowiązek uwzględnić. Do obalania tych domniemań powołane są sądy powszechne. Takie zakreślenie granicy między postępowaniem cywilnym i administracyjnym wyraźnie pokazuje, że organy rozpatrujące wniosek o pozwolenie na budowę nie mogą ignorować dokumentu zawierającego oświadczenie o uchyleniu się od skutków oświadczenia właściciela o zgodzie na wykonywanie przez inwestora robót budowlanych. W rezultacie, zdaniem Sądu, przyjąć trzeba, że skuteczne, tj. niezakwestionowane orzeczeniem sądu powszechnego, oświadczenie właściciela nieruchomości o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli (art. 88 K.c.), na podstawie którego inwestor dołączył do wniosku o pozwolenie na budowę oświadczenie o prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane (art. 32 ust. 4 pkt

2 Prawa budowlanego), powinno być uwzględnione przez organy administracyjne, aż do wydania ostatecznej decyzji w przedmiocie pozwolenia na budowę, jako dowód podważający wiarygodność oświadczenia inwestora. W ocenie Sądu, przyjmując tym samym należy, że rozstrzygając kwestię posiadania przez inwestora prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane organ powinien uwzględnić charakter prawny oświadczenia złożonego na podstawie art. 88 § 1 K.c., gdyż kształtuje ono stosunki prawne między stronami, doprowadzając do unieważnienia wyrażonej początkowo zgody na dysponowanie nieruchomością na cele budowlane.

Z kolei w wyroku z dnia 18 października 2016 r., sygn. akt II SA/Op 277/16, Sąd przyjął, że nie można za wystarczający uznać argument organu, iż sama zmiana rodzaju hodowli zwierzęcej jest równoznaczna ze zmianą sposobu użytkowania, w rozumieniu art. 71 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego.

W kolejnym wyroku z dnia 24 maja 2016 r., sygn. akt II SA/Op 139/16, Sąd wyjaśnił, że postępowanie regulowane przepisem art. 51 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego ma charakter naprawczy, lecz sposób doprowadzenia do stanu zgodnego z prawem obiektu budowlanego wpisanego do rejestru zabytków lub na obszarze wpisanym do rejestru zabytków, albo niewpisanych do takiego rejestru lecz objętych ochroną konserwatorską na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zależy od stanowiska wojewódzkiego konserwatora zabytków. W pierwszej sytuacji (art. 39 ust. 1) prowadzenie robót budowlanych przy takim obiekcie wymaga uzyskania pozwolenia tego organu na prowadzenie robót budowlanych w formie decyzji (art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami), w drugim (art. 39 ust. 3) zgody tego organu wyrażonej w postaci postanowienia. Stosownie do powyższego Sąd uznał, że postępowanie dotyczące budynku zlokalizowanego w obrębie zespołu urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków, które powinno być zakończone odpowiednią decyzją, nie może być zastąpione pismem zawierającym stanowisko konserwatora zabytków, zawierającego jedynie zapewnienie, że Wojewódzki Konserwator Zabytków przeprowadzi kontrolę budynku pod kątem wpływu przeprowadzonych prac na jego wartości zabytkowe.

Zagospodarowanie przestrzenne

W wyroku z dnia 12 stycznia 2016 r., sygn. akt II SA/Op 323/15, Sąd uznał, że skoro przedmiotem zaskarżonego aktu planistycznego był zwarty obszar projektowanego przedsięwzięcia, który przekracza 0,5 ha, to zgodnie z art. 7 ust. 2 pkt

1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004 r. nr 121, poz. 1266, z późn. zm.) jego przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne, wymagało uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Sąd wyjaśnił, że zgoda ministra określona w art. 7 ww. ustawy stanowi element procedury planistycznej i dotyczy planowania przestrzennego. Zgoda taka nie jest natomiast elementem procedury budowlanej w ścisłym tego słowa znaczeniu, a więc w świetle omawianego przepisu nie ma znaczenia, jaka będzie faktyczna powierzchnia zabudowy gruntu turbinami wiatrowymi. Ma natomiast normatywne znaczenie, jaka jest powierzchnia całego obszaru przewidzianego pod taką inwestycję, gdyż lokalizacja poszczególnych turbin oraz całego kompleksu parku wiatrowego, w efekcie przeprowadzonego procesu o pozwolenie na budowę może ulec istotnym zmianom i przesunięciom, co implicite musiałoby pociągać za sobą konieczność przeprowadzenia procedury planistycznej od początku. W konsekwencji Sąd stwierdził, że naruszenie obowiązku uzyskania przez organ planistyczny wspomnianej zgody stanowi istotne naruszenie procedury, które skutkuje nieważnością uchwały w rozumieniu przepisu art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r., poz. 199 ze zm.).

W sprawie o sygn. akt II SA/Op 441/15 (wyrok z dnia 21 stycznia 2016 r.) Sąd stwierdził, stosownie do przepisów art. 94 Konstytucji RP oraz art. 3 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, że w granicach władztwa planistycznego gmina może samodzielnie kształtować oraz prowadzić politykę przestrzenną, ale jedynie na swoim terenie, a nie na terenie gmin sąsiednich, i tylko w tym zakresie może stanowić o przeznaczeniu tego terenu oraz zasadach jego zagospodarowania. Wobec powyższego, rada miejska ustalając w zaskarżonym miejscowym planie warunki zabudowy i zagospodarowania dla terenów znajdujących się w granicach administracyjnych innej gminy, niewątpliwie nadużyła przysługującego jej władztwa planistycznego i dokonała nieuprawnionej ingerencji w sposób zagospodarowania terenu gminy sąsiedniej, co stanowiło istotne naruszenie ww. przepisów, skutkujące stwierdzeniem nieważności zaskarżonej uchwały w tej części.

W sprawie o sygn. akt II SA/Op 489/15 (wyrok z dnia 9 lutego 2016 r.), Sąd uznał, wobec brzmienia art. 15 ust. 2 pkt 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, że przeznaczenie danego terenu pod drogę (publiczną lub wewnętrzną) mieści się w granicach władztwa planistycznego gminy. Sąd podkreślił, że do zadań własnych gminy, oprócz uchwalania planów zagospodarowania przestrzennego, należy - stosownie do normy art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie

gminnym (Dz. U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) - zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnot. W szczególności zadania te obejmują sprawy ładu przestrzennego, gminnych ulic, organizacji ruchu drogowego, porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej. W konsekwencji Sąd stwierdził, że przeznaczając tereny w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną czy też zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z towarzyszącą zabudową usługową, gmina uprawniona była - w ramach przyznanych jej kompetencji - dokonać stosownych ustaleń w zakresie właściwego skomunikowania tych terenów z pozostałymi terenami, w tym ich właściwego połączenia z siecią istniejących i zaprojektowanych dróg.

W wyroku z dnia 27 października 2016 r., sygn. akt II SA/Op 176/16, Sąd stwierdzając w części nieważność uchwały rady miejskiej w przedmiocie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zajął stanowisko, że nie powinno mieć miejsca sankcjonowanie w studium istniejącego stanu zagospodarowania terenu, jeżeli doszło do niego w sposób sprzeczny z obowiązującym planem oraz z innymi powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

Broń i materiały wybuchowe

W wyroku z dnia 7 lipca 2016 r., sygn. akt II SA/Op 121/16, Sąd wyraził pogląd, że z wykładni literalnej art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r., poz. 576, z późn. zm.) wynika, że „osoba deponująca” to osoba, która weszła w posiadanie broni i amunicji, a więc władza nią jak właściciel oraz dokonała czynności faktycznej złożenia broni i amunicji do depozytu. To z chwilą złożenia broni do depozytu nawiązuje się bowiem stosunek prawny przechowania pomiędzy osobą deponującą a organem przyjmującym. Ponadto dla spełnienia przesłanki z art. 23 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy nie jest konieczne, aby osoba deponująca broń, która weszła w jej posiadanie po osobie zmarłej, osobiście złożyła broń do depozytu. Przesłanka ta będzie zachowana, gdy broń zostanie złożona np. przez osobę trzecią, która działa w imieniu i na rzecz osoby deponującej. Ponadto z wykładni celowościowej omawianego przepisu wynika, że koszty przechowywania broni w depozycie powinna ponieść osoba, która faktycznie składając broń do depozytu, ma świadomość skutków prawnych, jakie mogą wiązać się z tą czynnością, m.in. obowiązku poniesienia odpowiednich opłat.

W wyroku z dnia 25 lutego 2016 r., sygn. akt II SA/Op 584/15, Sąd uznał, że czynność polegająca na odebraniu broni na podstawie art. 19 ust. 1a ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji jest czynnością materialno-techniczną. Wyjaśnił przy tym, że czynności materialno-techniczne mają wyraźną podstawę prawną, upoważnienie mające postać aktu normatywnego albo aktu administracyjnego. Obywatele muszą się im podporządkować, a prawnym obowiązkiem organów administracji jest współdziałanie w tych czynnościach. W przeciwieństwie do aktów, czynności nie są (co do zasady) skierowane wprost na wywołanie skutków prawnych, lecz osiągnięcie jakiegoś stanu rzeczy.

Informacja publiczna

W sprawach z tego zakresu dominowały skargi na bezczynność organów administracyjnych lub innych podmiotów publicznych, dotyczące braku właściwej reakcji lub odpowiedzi na wnioski o udostępnienie informacji kwalifikowanych przez stronę jako informacja publiczna. Skarg takich było 27 na 44 zarejestrowane pod symbolem właściwym dla spraw dotyczących informacji publicznej, zaś jeden z wyroków wydany został w ramach tzw. autokontroli sądu na podstawie art. 179a P.p.s.a.

W wydanych w omawianym przedmiocie wyrokach przyjmowano, że informację publiczną stanowi treść: orzeczeń i ich uzasadnień wydanych w wydziale karnym sądu rejonowego (sygn. akt II SAB/Op 26/16 – wyrok z dnia 13 maja 2016 r., sygn. akt II SAB/Op 45/16 – wyrok z dnia 26 lipca 2016 r.), w wydziale cywilnym sądu rejonowego (sygn. akt II SAB/Op 41/16 – wyrok z dnia 11 lipca 2016 r.), każdej umowy cywilnej zawartej przez organ administracji celnej, jak i kwota wypłaconego w wyniku jej realizacji wynagrodzenia, które jest finansowane ze środków publicznych (sygn. akt II SAB/Op 40/16 – wyrok z dnia 14 lipca 2016 r.), treść decyzji administracyjnych wydanych przez samorządowe kolegium odwoławcze (sygn. akt II SAB/Op 35/16 – 13 czerwca 2016 r.), wezwań do uiszczenia opłaty dodatkowej nałożonych za nieopłacony postój w strefie płatnego parkowania (sygn. akt II SAB/Op 32/16 – 2 czerwca 2016 r.), umów zawartych na obsługę prawną jednostki samorządowej (sygn. akt II SAB/Op 19/16 – 28 kwietnia 2016 r., sygn. akt II SAB/Op 20/16 – 25 kwietnia 2016 r., sygn. akt II SAB/Op 22/16 – wyrok z dnia 25 kwietnia 2016 r., sygn. akt II SAB/Op 25/16 – 25 kwietnia 2016 r.), orzeczeń Okręgowego Sądu Lekarskiego Opolskiej Izby Lekarskiej (sygn. akt II SAB/Op 14/16 – wyrok z dnia 21 marca 2016 r.), orzeczeń wydanych przez Sąd Dyscyplinarny Izby Adwokackiej w Opolu (sygn. akt

II SAB/Op 7/16 – wyrok z dnia 22 lutego 2016 r.), poleceń wyjazdów służbowych (delegacji), które były wystawione na osobę burmistrza (sygn. akt II SAB/Op 5/16 – wyrok z dnia 15 lutego 2016 r.), protokołu posiedzenia niejawnego samorządowego kolegium odwoławczego (sygn. akt II SA/Op 71/16 – wyrok z dnia 13 października 2016 r.), a także nazwiska adwokatów i sędziów, którzy prowadzili zajęcia dla aplikantów adwokackich (sygn. akt II SAB/Op 36/16 – wyrok z dnia 20 czerwca 2016 r., sygn. akt II SAB/Op 2/16 – wyrok z dnia 15 lutego 2016 r.).

W sprawie o sygn. akt II SAB/Op 40/16 (wyrok z dnia 14 lipca 2016 r.) przyjęto ponadto, że leżąca po stronie organu wada w funkcjonowaniu platformy ePUAP nie zwalnia tego organu z zarzutu bezczynności. Podobnie w sprawie o sygn. akt II SAB/Op 30/16 (wyrok z dnia 31 maja 2016 r.), w której wniosek o udostępnienie informacji publicznej trafił do tzw. SPAM-u, Sąd uznał, że nie było to okolicznością eksculpującą podmiot zobowiązany do jej udzielenia.

W sprawie o sygn. akt II SAB/Op 35/16 (wyrok z dnia 13 czerwca 2016 r.) Sąd stanął na stanowisku, że brak identyfikujących danych osobowych strony zwracającej się drogą elektroniczną o udzielenie informacji publicznej, nie stoi na przeszkodzie w udzieleniu takiej informacji. Podobnie w sprawie o sygn. akt II SAB/Op 27/16 (wyrok z dnia 23 maja 2016 r.).

W sprawie o sygn. akt II SAB/Op 28/16 (wyrok z dnia 24 maja 2016 r.) uznano, że bez znaczenia jest to, czy wniosek o udzielenie informacji jest skierowany za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej ePUAP, utworzonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r., poz. 1114), czy też na indywidualny adres internetowy podmiotu zobowiązanego. W konsekwencji wniosek taki może zostać też złożony za pośrednictwem poczty elektronicznej (e-mail) bez konieczności autoryzowania go przy pomocy podpisu elektronicznego. Jednocześnie podmiot wykonujący zadania publiczne ma obowiązek podjęcia stosownych działań w celu skonfigurowania swojej poczty elektronicznej i takiego zorganizowania jej obsługi aby zapewnić bezproblemowy i niezwłoczny odbiór pism przesyłanych na ten adres.

Edukacja

W sprawie o sygn. akt II SA/Op 159/16 (wyrok z dnia 25 października 2016 r.), dotyczącej odmowy przyznania stypendium dla najlepszych studentów, zwrócono

uwagę na to, że stosownie do art. 207 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572, z późn. zm.), odpowiednie stosowanie K.p.a. polega m. in. na zachowaniu przez organ minimum procedury administracyjnej, niezbędnej do załatwienia spraw i zagwarantowania ustawowych uprawnień strony. Powyższe wiąże się z koniecznością uwzględnienia przewidzianego ustawą trybu i zasad przyznawania stypendiów, co jednak nie oznacza, że organy wydające decyzje mogą pomijać zasady ogólne procedury administracyjnej i podstawowe jej wymagania, w tym odnoszące się do zachowania ustawowych elementów decyzji administracyjnej, określonych w art. 107 K.p.a. Wedle § 1 tego przepisu, decyzja winna zawierać m.in. oznaczenie organu. W przypadku Okręgowej Komisji Stypendialnej, która jest organem kolegialnym, prawidłowe oznaczenie organu polega na wyraźnym wskazaniu wszystkich osób wchodzących w jego skład i biorących udział w wydaniu decyzji. Tymczasem z treści kontrolowanych decyzji nie wynika w żaden sposób, jaki skład osobowy je podjął. Z obowiązku tego nie zwalnia okoliczność, iż decyzje - stosownie do zapisów Regulaminu - podpisały osoby do tego upoważnione, tj. przewodniczący lub jego zastępca, zwłaszcza że brak identyfikacji personalnej (z imienia i nazwiska) osób wchodzących w skład organu kolegialnego nie pozwala ustalić, czy decyzje rzeczywiście zostały podjęte w wymaganym składzie trzech osób i czy rozpoznając dwukrotnie wniosek skarżącej, OKS wydała każdą z decyzji w innym składzie osobowym.

Ochrona zdrowia

W sprawie o sygn. akt II SA/Op 217/16 (wyrok z dnia 18 października 2016 r.) zwrócono uwagę na ciekawe zagadnienie proceduralne. Sąd, stwierdzając nieważność zaskarżonej decyzji Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Opolu, zauważył, że rozpoznanie i rozstrzygnięcie sprawy w przedmiocie stwierdzenia u skarżącej choroby zawodowej należało w pierwszej instancji do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gliwicach, na którego terenie działania skarżąca ma miejsce zamieszkania. Zgodnie natomiast z art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2015 r., poz. 1412), organem wyższego stopnia w rozumieniu art. 127 § 2 K.p.a., właściwym do rozpoznania sprawy i wydania decyzji w trybie odwoławczym, był Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Katowicach. W tych okolicznościach rozpoznanie odwołania i wydanie zaskarżonej decyzji przez Opolskiego Państwowego

Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Opolu nastąpiło niewątpliwie z naruszeniem obowiązku wynikającego z art. 19 K.p.a. Jakkolwiek bowiem stwierdzić można, że Opolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Opolu jest właściwy rzeczowo i instancyjnie do rozpoznania odwołania od decyzji orzekającej o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej, to jednocześnie dostrzec trzeba, że brak jest podstaw prawnych do przyjęcia jego właściwości miejscowej w takiej sprawie. Nie istnieją bowiem żadne regulacje prawne, na podstawie których można ustalić szczególną właściwość tego organu do rozpoznawania środków odwoławczych od decyzji powiatowych inspektorów sanitarnych działających na terenie innego województwa, a więc na obszarze właściwości miejscowej innego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego. Przede wszystkim zaś nie można uznać, że w niniejszej sprawie nastąpiło przekazanie właściwości pomiędzy organami wojewódzkich inspekcji sanitarnych. W aktach administracyjnych sprawy znajduje się kserokopia pisma Śląskiej Państwowej Wojewódzkiej Inspektor Sanitarnej w Katowicach, kierowanego do Głównego Inspektora Sanitarnego, zawierającego wniosek o wyłączenie jej - na podstawie art. 24 § 1 K.p.a. - od prowadzenia spraw z zakresu działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gliwicach, z uwagi na to, że funkcję tego organu piastuje jej mąż. W aktach znajduje się także pismo Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 30 września 2015 r., adresowanego do OWIS w Opolu o treści: „W związku z pismem Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 16 września 2015 r., znak [...], dotyczącym wyłączenia tego organu z prowadzenia spraw z zakresu działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gliwicach, uprzejmie proszę o przejęcie prowadzenia ww. spraw”. Zdaniem Sądu brak było formalnego aktu znajdującego umocowanie w wyraźnej normie prawnej, na podstawie których mogłoby dojść do skutecznego przekazania właściwości miejscowej pomiędzy wskazanymi organami. Pismo Głównego Inspektora Sanitarnego stanowi jedynie nieformalną prośbę, a takie działanie organu wyższego stopnia pozbawione jest jakiegokolwiek mocy prawnej i nie może skutecznie prowadzić do przekazania właściwości pomiędzy organami inspekcji sanitarnej.

W sprawie o sygn. akt II SA/Op 521/15 (wyrok z dnia 22 marca 2016 r.), Sąd wskazał, że w sytuacji ustalenia przez organy inspekcji sanitarnej, że oceniane produkty, objęte pkt 2 zaskarżonej decyzji - jako suplementy diety i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego - nie spełniały wymagań określonych dla tych środków spożywczych (ze względu na skład), organ prawidłowo nałożył na skarżącą spółkę stosowny nakaz, działając na podstawie przepisów art. 6 ust. 1 i art. 8 ustawy

z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. nr 171, poz. 1225, z późn. zm.) w zw. z art. 54 ust. 1 i 2 pkt b i c rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz.U.U.E.L.191 z dnia 30 kwietnia 2004 r.). W rozpatrywanej sprawie podniesiono, że rozporządzenie Komisji (UE) nr 432/2012 z dnia 16 maja 2012 r., ustanawiające wykaz dopuszczonych oświadczeń zdrowotnych dotyczących żywności, innych niż oświadczenia odnoszące się do zmniejszenia ryzyka choroby oraz rozwoju i zdrowia dzieci (Dz.U.U.E.L.136), oznacza zgodę na wykorzystanie betainy w żywności. Wskazany akt określa jednak jedynie warunki zastosowania oświadczenia w odniesieniu do betainy („betaina przyczynia się do utrzymania prawidłowego metabolizmu homocysteiny”). Sąd oddalając skargę wskazał na pkt 17 preambuły: „dodawanie substancji do środków spożywczych oraz stosowanie substancji w środkach spożywczych objęte są szczegółowymi przepisami Unii i przepisami krajowymi, podobnie jak klasyfikacja produktów jako środków spożywczych lub produktów leczniczych. Żadna decyzja w sprawie oświadczenia zdrowotnego zgodna z rozporządzeniem (WE) nr 1924/2006, np. decyzja o włączeniu do wykazu dopuszczonych oświadczeń, o którym mowa w art. 13 ust. 3 tego rozporządzenia, nie stanowi pozwolenia na dopuszczenie do obrotu substancji, której dotyczy oświadczenie, ani decyzji, czy dana substancja może być stosowana w środkach spożywczych, ani też klasyfikacji danego produktu jako środka spożywczego”.

Ochrona środowiska

W wyroku z dnia 6 października 2016 r., sygn. akt II SA/Op 306/16, Sąd, oddalając skargę na decyzję w przedmiocie odmowy odroczenia terminu płatności opłaty podwyższonej za korzystanie ze środowiska, stwierdził, że z okoliczności sprawy nie wynika, aby skarżąca Spółka spełniła przesłankę odroczenia terminu płatności z art. 317 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. nr 25, poz. 150, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, tj. że uzyskanie przez Spółkę na skutek ustawy zmieniającej przepisy ustawy o odpadach z 2001 r., nowej decyzji o zatwierdzeniu instrukcji eksploatacji składowiska odpadów, było zależne od zrealizowania jakiegoś przedsięwzięcia. W szczególności takich przedsięwzięć nie stanowiły wskazane przez Spółkę inwestycje, skoro ich realizacja nie miała

jakiegokolwiek związku z uzyskaniem decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji składowiska odpadów. Uzyskanie nowej decyzji zależne było jedynie od złożenia w tym przedmiocie wniosku spełniającego warunek z art. 53 ust. 2 pkt 15 ustawy, w postaci określenia planu awaryjnego, a warunkiem jej uzyskania nie stanowiła konieczność zrealizowania określonego przedsięwzięcia. Sąd przyjął, że w sytuacji, gdy przyczyną ponoszenia podwyższonej opłaty za korzystanie ze środowiska jest jedynie brak określonej decyzji, odroczenie terminu płatności takiej opłaty na podstawie art. 317 ustawy byłoby możliwe tylko wówczas, gdy określonej decyzji strona nie może uzyskać bez zrealizowania najpierw określonego przedsięwzięcia. Skoro jednak przyczyną konieczności poniesienia przez skarżącą Spółkę podwyższonych opłat było składowanie odpadów bez wymaganej decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji składowiska odpadów, a realizacja wskazanych przez nią przedsięwzięć nie pozostawała w związku z przyczyną ponoszenia podwyższonej opłaty, jak również ich wykonanie nie zapewniało usunięcia tej przyczyny, to niewątpliwie w kontrolowanej sprawie uzasadniona była odmowa odroczenia terminu płatności.

W wyroku z dnia 21 kwietnia 2016 r., sygn. akt II SA/Op 379/15, Sąd zarzucił organowi odwoławczemu nieprawidłowe uznanie, że w postępowaniu pierwszoinstancyjnym zapewniono udział społeczeństwa, o jakim mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235), zwanej dalej ustawą. Sąd podkreślił, że wskazanego „udziału społeczeństwa” nie można utożsamiać jedynie z udziałem w postępowaniu skarżących czy innych wybranych przez organ mieszkańców (grupy osób). Wykazany brak spełnienia wymogów związanych z udziałem społeczeństwa ma istotne znaczenie, jeśli zważyć, że zgodnie z art. 80 ust. 1 pkt 3 ustawy, organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa. Z kolei, z art. 85 ust. 2 pkt 1 lit. a) ustawy wynika, że uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach powinno zawierać – w przypadku gdy została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - informację o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

W wyroku z dnia 21 czerwca 2016 r., sygn. akt II SA/Op 183/16, wydanym w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji o ustaleniu odszkodowania z tytułu ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości, Sąd zgodził się z organem

odwoławczym, że zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry Opawskie, podjęte na podstawie ustawy o ochronie przyrody, będące aktem prawa miejscowego, wprowadziło ograniczenie sposobu użytkowania nieruchomości skarżącego, a zatem zachodziła podstawa do ustalenia przez starostę, na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232, z późn. zm.), dalej w skrócie p.o.ś., odszkodowania z tego tytułu. Natomiast Sąd nie podzielił poglądu organu, że w ramach tego rozstrzygnięcia nie mieści się wskazanie podmiotu zobowiązanego do zapłaty odszkodowania. W ocenie Sądu, osnowa decyzji administracyjnej wydana na podstawie art. 131 ust. 1 p.o.ś. powinna zawierać wszystkie elementy istotne stosunku prawnego, którego dotyczy, a więc nie tylko kwotę odszkodowania i oznaczenie podmiotu uprawnionego, ale również oznaczenie podmiotu zobowiązanego do zapłaty. Tym samym, wbrew twierdzeniom Kolegium, wydane w tym zakresie rozstrzygnięcie starosty nie zostało podjęte bez podstawy prawnej, co oznacza, że nie została spełniona przesłanka do stwierdzenia nieważności decyzji w tej części na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 K.p.a. W okolicznościach sprawy Sąd uznał, że podmiotem zobowiązanym do zapłaty odszkodowania - stosownie do art. 134 p.o.ś. - jest wojewoda, jako reprezentant Skarbu Państwa.

Pomoc europejska dla przedsiębiorców

W wyroku z dnia 8 marca 2016 r., sygn. akt II SA/Op 19/16, Sąd stwierdził, że zastosowanie art. 18 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia Komisji (UE) nr 65/2011 z dnia 27 stycznia 2011 r., ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w odniesieniu do wprowadzenia procedur kontroli oraz do zasady wzajemnej zgodności w zakresie środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich (Dz.U.U.E.L.2011.25.8, z późn. zm.), oznacza, że w razie stwierdzenia po raz pierwszy nieprzestrzegania przez rolnika wymogów umowy rolnośrodowiskowej, oprócz zmniejszenia płatności w danym roku w części dotyczącej działek rolnych, na których uchybienie stwierdzono, zastosowanie będzie miał zwrot płatności, w stosunku do świadczeń, które zostały wypłacone w poprzednich latach do tych działek rolnych z tytułu realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego. Tym samym Sąd nie podzielił zarzutów dotyczących błędnego zastosowania przez organ omawianej regulacji, a w konsekwencji za nieuprawniony uznał pogląd skarżącego, że stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości należało ocenić wedle art. 18 ust. 2 ww. rozporządzenia. Sąd

zaznaczył, że ustawodawca wyraźnie wskazał, iż skutkiem naruszenia przepisu § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego programem Rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013, nakazującego rolnikowi prowadzenie rejestru działalności rolnośrodowiskowej, jest sankcja w postaci pozbawienia uprawnienia do uzyskania płatności obszarowej w danym roku, a nadto brak jest w tym przypadku możliwości jej miarkowania przez pomniejszenie płatności w zależności od stopnia winy, przyczyny lub okoliczności naruszenia oraz w zależności od jego charakteru i zakresu.

W sprawie o sygn. akt II SA/Op 445/16 (wyrok z dnia 25 października 2016 r.), dotyczącej skargi na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie przyznania rolnikowi płatności bezpośrednich, Sąd stwierdził, że z art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2015 r., poz. 1551, z późn. zm.), dalej zwaną ustawą, wynika, że postępowanie o przyznanie płatności bezpośrednich w danym roku może być kontynuowane z udziałem spadkobiercy rolnika spełniającego warunki określone w ustawie, o ile spadkobierca w ustawowym terminie złoży stosowny wniosek wraz z dokumentacją. Wola spadkobiercy kontynuowania postępowania o przyznanie płatności, wszczętego uprzednim wnioskiem spadkodawcy, nie inicjuje jednak nowego postępowania, ponieważ spadkobierca przystępuje do dotychczasowego postępowania, ubiegając się o płatność w zakresie określonym przez zmarłego rolnika. Natomiast skuteczność dokonania czynności przez spadkobiercę ograniczona została terminem, którego upływ uniemożliwia skuteczne złożenie wniosku - wstąpienie do postępowania i uzyskanie płatności bezpośrednich. W sprawie tej zwrócono także uwagę na to, że upływ terminu, o którym mowa w art. 27 ust. 2 ustawy, nie stanowi innej uzasadnionej przyczyny dającej podstawę do wydania orzeczenia na podstawie art. 61a § 1 K.p.a. Sąd uznał, że organ nie mógł odmówić wszczęcia postępowania w trybie tego przepisu, ponieważ wniosek skarżącego był jedynie wyrazem jego woli przystąpienia do postępowania już wszczętego wnioskiem zmarłego syna. Sąd zwrócił również uwagę, że postanowienie wydane na podstawie art. 61a § 1 K.p.a., jest jedynie aktem o charakterze formalnym, w którym nie można rozstrzygać o istocie sprawy. Tymczasem w przedmiotowej sprawie organy obu instancji nie oceniły wniosku pod kątem istnienia formalnoprawnych przesłanek do jego rozpoznania, lecz zajęły merytoryczne stanowisko w kwestii niedochowania przez skarżącego terminu na

złożenie wniosku transferowego. W szczególności organy badały okoliczności faktyczne i sytuację prawną skarżącego w świetle art. 27 ustawy. Tak więc, oceniając materialnoprawny element sytuacji prawnej skarżącego, organy rozstrzygnęły o meritum jego żądania, natomiast procesowo zdecydowały o formalnym załatwieniu sprawy przez odmowę wszczęcia postępowania. Takie działanie organów naruszyło w istotny sposób art. 61a § 1 K.p.a., zastrzeżony tylko dla sytuacji wstępnej analizy wniosku pod kątem ewentualnego wystąpienia okoliczności uniemożliwiających merytoryczne rozpatrzenie podania. Zdaniem Sądu, stwierdzenie przez organ, że skarżący uchybił terminowi do złożenia wniosku o przyznanie płatności, mogło nastąpić tylko w formie indywidualnej decyzji administracyjnej. Materialnoprawny charakter terminu określonego w art. 27 ust. 2 ustawy powoduje, że dokonanie czynności po jego upływie jest bezskuteczne. Organ, zajmując stanowisko w tej kwestii, nie może więc wydać aktu o charakterze formalnym.

W wyroku z dnia 2 czerwca 2016 r., sygn. akt II SA/Op 88/16, Sąd uznał za działanie w dobrej wierze okoliczność złożenia przez skarżącego w ZUS wniosku o zawieszenie wypłaty emerytury. Zdaniem Sądu, takie działanie skarżącego zmierzało do uniknięcia sytuacji otrzymywania dwóch świadczeń na tożsamy cel. Wprawdzie to przeświadczenie skarżącego było błędne, ponieważ obowiązujące przepisy łączą obowiązek zwrotu płatności z faktem posiadania ustalenia prawa do emerytury a nie z faktycznym pobieraniem tego świadczenia, o czym świadczy treść § 14 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na uzyskiwanie rent strukturalnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. nr 114, poz. 1191, z późn. zm.), jednak - jak podkreślił Sąd - pobrane płatności z tytułu renty strukturalnej nie są płatnościami nienależnymi w rozumieniu art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U z 2014 r., poz. 1438) z powodu przyjęcia działania skarżącego w dobrej wierze.

W wyroku z dnia 28 czerwca 2016 r., sygn. akt II SA/Op 190/16, Sąd dokonał analizy przepisu § 14 ust. 1 rozporządzenia regulującego kwestię zbiegu uprawnień do renty strukturalnej oraz prawa do emerytury, w ten sposób, że kwota wypłacanej renty strukturalnej pomniejszana jest o kwotę ustalonej emerytury. Sąd wywodził, po pierwsze, że komentowany przepis jest kategoriyczny i wynika z niego jednoznacznie, iż w przypadku nabycia prawa do emerytury zmniejszenie wysokości pobieranej renty strukturalnej jest obligatoryjne i nie podlega uznaniu organu administracyjnego, po wtóre zaś - stanowi on samodzielną podstawę materialnoprawną działania organów.

Z tego względu, zdaniem Sądu, nie mogło dojść do zarzucanego w skardze naruszenia art. 155 K.p.a., gdyż nie miał w on sprawie zastosowania. Nie mogły też odnieść zamierzonego skutku zarzuty dotyczące naruszenia zasady trwałości decyzji ostatecznych.

W wyrokach z dnia 16 czerwca 2016 r., sygn. akt II SA/Op 86/16 i z dnia 8 sierpnia 2016 r., sygn. akt II SA/Op 317/16, dotyczących zwrotu części dofinansowania przyznanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Opolskiego na lata 2007-2013, Sąd wyraził stanowisko, wedle którego ocena spełnienia warunków udziału w postępowaniu przez podmioty wspólnie ubiegające się udzielenie zamówienia, powinna mieć na względzie konsorcjum jako całość. Skoro w stosunku do wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące wykonawcy, to brak było podstaw do twierdzenia, że zdolność finansowa i ekonomiczna, zapewniająca wykonanie zamówienia przez jednego z wykonawców w ramach konsorcjum, nie jest zdolnością pozostałych jego uczestników.

W wyroku z dnia 7 kwietnia 2016 r., sygn. akt II SA/Op 98/16, Sąd analizował zawarte w przepisie § 13c rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2015 r., poz. 187, z późn. zm.), zwane dalej rozporządzeniem z 2015 r., sformułowanie, iż pomoc jest udzielana zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r., uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.UE.L.2014.193.1), zwanego dalej rozporządzeniem nr 702/2014. Sąd wskazał, że sformułowanie to oznacza, iż pomoc będzie mogła zostać udzielona, jeśli szkody oszacowane przez komisję powołaną przez wojewodę wyniosły powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej w całym gospodarstwie rolnym z trzech ostatnich lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiły szkody, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji. Dalej Sąd wywodził, że przyjęcie stanowiska prezentowanego przez skarżącą Spółkę, iż pomoc określona w tym przepisie powinna być udzielana niezależnie od wysokości poniesionych strat, powodowałoby, że udzielenia przedmiotowej pomocy nie można byłoby uznać za zgodne z przepisami rozporządzenia nr 702/2014. Nie zostałyby zatem spełniona norma zawarta w § 13c ust. 3 rozporządzenia z 2015 r. Z tego również

względu uzasadnienia prawnego nie znajduje wskazywana przez skarżącą Spółkę metoda obliczania wartości progu poniesionych szkód w sposób odmienny niż określony w art. 2 pkt 16 rozporządzenia nr 702/2014, tj. wyłącznie na poziomie jednej z upraw, w której wystąpiły największe straty. Sąd przyjął, że w okolicznościach sprawy organ prawidłowo obliczył spadek dochodów na poziomie poszczególnych upraw, co znajduje potwierdzenie w zapisach protokołu oszacowania dokonanego przez stosowną komisję. Wyliczona na tej podstawie wartość wskaźnika łącznego poziomu strat w gospodarstwie skarżącej Spółki wyniosła 25,35%, a zatem nie przekraczała wymaganego progu wynoszącego 30%. Ponadto Sąd uznał, że wykładni omawianego § 13c rozporządzenia z 2015 r. nie można dokonywać w kontekście § 5 ust. 2 pkt 2 tego rozporządzenia, gdyż przepis ten dotyczy odrębnej formy pomocy, dla uzyskania której przewidziano dwa odmienne progi poniesionych strat, tj. wynoszące do 30% oraz powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej, co uzasadniało konieczność precyzyjnego unormowania każdego z tych przypadków. Taka potrzeba nie zachodziła natomiast w odniesieniu do pomocy określonej w § 13c rozporządzenia z 2015 r.

W wyroku z dnia 1 grudnia 2016 r., sygn. akt II SA/Op 343/16, Sąd uznał, że nawet pośrednie połączenie z drogą wyższej kategorii, wypełnia dyspozycję § 11 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020” (Dz. U. poz. 1414), który uzależnia udzielenie pomocy od połączenia inwestycji rogowej z drogą wyższej kategorii.

Sprawy samorządowe

W tej grupie spraw warto zwrócić uwagę na wyrok z dnia 10 maja 2016 r., sygn. akt II SA/Op 151/16, w którym Sąd wyraził pogląd, że sformułowany w przepisie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515), zwanej dalej ustawą o samorządzie gminnym, wymóg poddania konsultacjom z mieszkańcami organizacji i zakresu działania jednostki pomocniczej ma charakter bezwzględnie obowiązujący (iuris cogentis). Konsultacje z mieszkańcami stanowią zatem nieodzowny element procedury podejmowania uchwały w sprawie statutu

sołectwa. Tym samym, Sąd stwierdził, że przed podjęciem uchwały w sprawie statutu sołectwa, rada gminy jest obowiązana przeprowadzić konsultacje z mieszkańcami w trybie określonym uchwałą podjętą na podstawie art. 5a ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym. Ponadto, zdaniem Sądu, obligatoryjny wymóg konsultacji z mieszkańcami istnieje nie tylko przy uchwalaniu statutu jednostki pomocniczej, ale również przy jego zmianie, przy czym bez znaczenia jest charakter dokonywanych zmian.

W wyroku z dnia 14 stycznia 2016 r., sygn. akt II SA/Op 537/15, Sąd przyjął, że w użytym przez ustawodawcę w art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym sformułowaniu „zasady” mieści się tryb rozliczeń diet i kosztów podróży. Rada gminy, korzystając zatem z normy kompetencyjnej, zawartej w przepisie art. 37 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, winna dokonać określenia zasad, na jakich przysługują przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej diety i zwrot kosztów podróży, a więc określenia tych czynności funkcyjnych sołtysa, za które dieta przysługuje. Zakresem regulacji uchwały winna zostać objęta m.in. sytuacja, gdy przewodniczący organu wykonawczego przez dłuższy okres nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z jej pełnieniem. Sąd podkreślił przy tym, że uprawnienie rady gminy do przyznawania diet oraz zwrotu kosztów podróży nie może odbywać się na dowolnie przyjętych zasadach, lecz jedynie takich, które respektują prawo. Jednocześnie z zasady samodzielności organów w tym zakresie, nie wynika możliwość podejmowania dowolnych regulacji, co do przyznawania diet oraz kosztów podróży. Zasady, o których mowa w art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, winny zostać określone w uchwale rady gminy i być zgodne z prawem oraz respektować między innymi art. 7 Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego.

W sprawie o sygn. akt II SA/Op 486/16 (postanowienie z dnia 12 grudnia 2016 r.), Sąd uznał, mając na uwadze treść przepisów art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2016 r., poz. 446), zwanej dalej u.s.g. i art. 58 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r., poz. 718, z późn. zm., dalej zwana P.p.s.a.) oraz treść postanowień skarżonej uchwały w przedmiocie wyrażenia opinii oraz wystąpienia z wnioskiem w sprawie zmiany granic miasta, że skarżące gminy nie wykazały, aby kwestionowana uchwała rady miasta naruszała ich prawa, chronione przepisami prawa materialnego. Sąd stwierdził, że kontrolowana uchwała nie rozstrzyga żadnych kwestii, nie nakłada obowiązków, nie daje uprawnień - innymi słowy sama uchwała nie powoduje zmian w sytuacji prawnej skarżących, nie zmienia też w żadnej

mierze granic miasta Opola. Jest ona wymagana w procesie zmierzającym do zmiany granic gmin, jednak o fakcie tym nie przesądza, bowiem to Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, tworzy, dzieli i znosi gminy oraz ustala ich granice. Jednocześnie wydanie tego rozporządzenia wymaga m.in. wniosku rady gminy, poprzedzonego przeprowadzeniem przez tę radę konsultacji z mieszkańcami, wraz z uzasadnieniem oraz niezbędnymi dokumentami, mapami i informacjami potwierdzającymi zasadność wniosku. Zatem, konkretna gmina, dążąc do zmiany swego obszaru, może jedynie podjąć uchwałę będącą takim wnioskiem o zmianę, co miało miejsce w przedmiotowej sprawie. Sąd zwrócił również uwagę, że zaskarżona uchwała jest jedynie elementem toczącego się postępowania, zaś opinia każdej gminy jest suwerennym aktem podlegającym jej uznaniu i nie wpływa na prawa i obowiązki innych gmin, które mogą podejmować własne suwerenne akty w tym przedmiocie.

Kwestia legitymacji do wniesienia skargi na uchwałę rady miasta w przedmiocie wyrażenia opinii oraz wystąpienia z wnioskiem w sprawie zmiany granic miasta była również przedmiotem oceny Sądu w sprawie o sygn. akt II SA/Op 301/16 (postanowienie z dnia 29 grudnia 2016 r.). Sąd stwierdził, że radny - tak jak każdy zainteresowany podmiot - musi wykazać, że zaskarżona uchwała narusza jego własny interes prawny lub uprawnienie. Natomiast pełnienie funkcji w organach samorządu terytorialnego czy legitymowanie się mandatem radnego nie ujmuje ani nie zwiększa jego uprawnień jako podmiotu określonego w art. 101 ust. 1 u.s.g. Sama chęć podważenia legalności głosowania i treści uchwały gminy przez jej radnego, nie świadczy o naruszeniu jego interesu prawnego lub uprawnienia, wymaganego dla skutecznego wniesienia skargi na podstawie tego przepisu. W ocenie Sądu, skarżący nie mógł oprzeć legitymacji skargowej tylko na fakcie bycia radnym, któremu - jak utrzymuje - uniemożliwiono rzetelne pełnienie mandatu. Powinien jednocześnie wykazać, że skarżona uchwała dotyka bezpośrednio jego własnego, indywidualnego interesu prawnego. Zdaniem Sądu, przyjęcie przeciwnego stanowiska sprowadzałoby się bowiem do zaakceptowania wadliwego poglądu, że każdy radny może skarżyć każdą uchwałę, a więc w istocie do stwierdzenia, że o jego legitymacji skargowej przesądza sam fakt bycia radnym. Sąd podkreślił, że radny nie posiada legitymacji skargowej do zaskarżania uchwał, w których podejmowaniu uczestniczył, ani też innych uchwał organu stanowiącego (lub wykonawczego), które nie naruszają bezpośrednio jego interesu prawnego.

W wyroku z dnia 14 stycznia 2016 r., sygn. akt II SA/Op 538/15, Sąd uznał, że kontrolowana uchwała w sprawie zwalczania rośliny z gatunku barszcz Sosnowskiego

z terenu gminy nie spełnia łącznie wszystkich warunków stanowienia przepisów porządkowych, określonych w art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594, z późn. zm.). I tak, zdaniem Sądu, nie wystąpiła wymieniona w tym przepisie przesłanka niezbędności podjęcia natychmiastowych działań w celu ochrony dóbr w nim wskazanych. Sąd zauważył, że wprowadzie zagrożenia wynikające dla zdrowia, a nawet życia ludzkiego, związane z kontaktem z barszczem Sosnowskiego, będącym rośliną toksyczną, są powszechnie znane i nie mogą być kwestionowane, to jednak konieczność zwalczania tej rośliny nie jest problemem, który pojawił się nagle. Powyższe skutkuje natomiast uznaniem, że zaskarżona uchwała, jako sprzeczna z prawem jest nieważna w świetle art. 91 ust. 1 ww. ustawy, co powoduje konieczność stwierdzenia jej nieważności w całości.

Z omawianego zakresu wart odnotowania jest również wyrok z dnia 20 grudnia 2016 r., wydany w sprawie o sygn. akt II SA/Op 294/16, dotyczącej skargi na zarządzenie Prezydenta Miasta w przedmiocie zakazu organizowania objazdowych przedstawiń cyrkowych z udziałem zwierząt. W orzeczeniu tym Sąd uznał, że zaskarżone zarządzenie, jako podjęte bez podstawy prawnej, narusza uprawnienia skarżących wynikające ze statuowanej wprost w art. 20 i art. 22 Konstytucji RP zasady wolności działalności gospodarczej, stanowiącej zarówno zasadę konstytucyjną, jak i podmiotową wolność podstawową. W przekonaniu Sądu, wprowadzone zaskarżonym aktem zakazy, którymi wykluczono tylko określoną grupę podmiotów, prowadzących legalną działalność, z możliwości udostępniania na ich cele nieruchomości komunalnych albo stanowiących własność Skarbu Państwa, którymi gospodaruje Prezydent, niewątpliwie stanowi również o naruszeniu zasady równego traktowania przez władze publiczne, zawartej w art. 32 Konstytucji. Ponadto w ocenie Sądu, organ, wkraczając w sferę praw wolnościowych skarżących, uczynił to bez upoważnienia ustawowego, co jest nie do pogodzenia z zasadą demokratycznego państwa prawa, wyrażoną w art. 2 Konstytucji RP oraz określoną w art. 31 ust. 3 Konstytucji zasadą, zgodnie z którą ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Podobny pogląd wyraził Sąd w wyroku z dnia 20 grudnia 2016 r., sygn. akt II SA/Op 428/16.

W sprawie o sygn. akt II SA/Op 223/16 (wyrok z dnia 7 lipca 2016 r.) Sąd stwierdzając wadliwość zaskarżonej uchwały w przedmiocie powołania na stanowisko

pełniącego obowiązki dyrektora zespołu opieki zdrowotnej, przyjął, że bez znaczenia jest okoliczność czy obsadzenie stanowiska kierowniczego w podmiocie leczniczym niebędącym przedsiębiorcą następuje w ramach czasowego „powierzenia pełnienia obowiązków”, czy też na stałe, gdyż i tak obsadzenie stanowiska kierowniczego w tej placówce musi nastąpić przy zachowaniu ustawowych wymagań, tj. m.in. po przeprowadzeniu konkursu. Możliwość powierzenia obowiązków kierownika bez konkursu w podmiocie leczniczym niebędącym przedsiębiorcą (SP ZOZ), musiałaby wynikać wprost z przepisów prawa. Takiej instytucji nie przewiduje natomiast nie tylko przepis art. 49 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 217 – obecnie Dz. U. z 2015 r., poz. 618), ani wskazany jako podstawa prawna podjętej uchwały przepis art. 32 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1445). Powołany przepis statuuje kompetencję zarządu powiatu do zatrudniania i zwalniania kierowników jednostek organizacyjnych powiatu, jednakże uprawnienie to nie oznacza, iż zatrudnienie lub zwolnienie danego kierownika jednostki organizacyjnej może odbywać się wbrew ustawowym warunkom określającym sposób dokonywania tych czynności. Czym innym są bowiem określone kompetencje, a czym innym konieczność spełnienia ustawowych przesłanek do zatrudnienia na określonym stanowisku. Sam fakt, że zarząd powiatu był uprawniony do zatrudnienia kierownika SP ZOZ nie oznacza, że mógł to uczynić wbrew przepisom ustawy o działalności leczniczej, które regulują tryb obsadzania stanowiska kierownika takiej placówki.

Pomoc społeczna

W wyroku z dnia 21 lipca 2016 r., sygn. akt II SA/Op 184/16, Sąd przyjął, że z art. 38 oraz art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. nr 231, poz. 1375, z późn. zm.) wynika jednoznacznie, że o potrzebie przymusowego pobytu w domu pomocy społecznej, w przypadku braku zgody osoby wymagającej skierowania do tego rodzaju placówki, rozstrzyga sąd opiekuńczy. Orzeczenie sądu opiekuńczego zastępuje więc brak zgody osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej. W przypadku wydania postanowienia przez sąd opiekuńczy, w dalszym postępowaniu organy związane są dokonaną przez ten sąd oceną co do zaistnienia przesłanek uzasadniających umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W wyroku z dnia 27 września 2016 r., sygn. akt II SA/Op 240/16, Sąd uznał, że art. 31 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 114, z późn. zm.), jest przepisem szczególnym, regulującym możliwość przyznania stronie swego rodzaju rekompensaty (odszkodowania), w sytuacji gdy wadliwa i w dodatku niekorzystna dla strony decyzja ostateczna zostanie wyeliminowana z obrotu prawnego w sposób przewidziany przepisami K.p.a. lub na skutek złożenia przez stronę (prokuratora) skargi do sądu administracyjnego. W ocenie Sądu, instytucja „poprawienia błędu”, wynikająca z powołanego przepisu (nieznana w innych ustawach), jest przejawem wagi jaką przykłada państwo do wspierania rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej.

W wyroku z dnia 21 lipca 2016 r., sygn. akt II SA/Op 218/16, Sąd stwierdził, że nie można zaakceptować prezentowanego przez organy stanowiska, że w każdym przypadku pobrania nienależnego świadczenia, zobowiązana do jego zwrotu jest osoba uprawniona. W tym zakresie wyjaśnił, że ustawodawca na gruncie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym alimentów (Dz. U. z 2015 r., poz. 859, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, posługuje się pojęciem „osoby uprawnionej”, zdefiniowanym w art. 2 pkt 11 ustawy, według którego oznacza to osobę uprawnioną do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna, a ponadto – w art. 23 ust. 1 ustawy używa pojęcia „osoba, która pobrała nienależnie świadczenia”. W kontekście art. 23 ust. 1 ustawy Sąd uznał, że ustanowiony w tym przepisie obowiązek zwrotu niewątpliwie odnosi się do osoby, która pobrała nienależnie świadczenia, a nie do osoby uprawnionej. W przypadku uprawnionego małoletniego osobą pobierającą świadczenie będzie zazwyczaj jego przedstawiciel ustawowy, na którego można nakładać obowiązek zwrotu. Oznacza to, że w ramach postępowania o zwrot nienależnie pobranego świadczenia organ winien ustalić osobę, która świadczenie to pobrała. Wobec powyższego Sąd uznał, że wydane w przedmiotowej sprawie decyzje organów obydwu instancji, w których za osobę zobowiązaną do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia uznano małoletnią jako osobę uprawnioną do alimentów, obarczone są wadliwością, jakiej mowa w art. 156 § 1 pkt 4 K.p.a. Przyznane świadczenie pobierane było bowiem nie przez małoletnią, lecz przez jej matkę, będącą przedstawicielem ustawowym osoby uprawnionej, co uzasadnia stwierdzenie, że to ona jest w myśl art. 23 ust. 1 ustawy stroną postępowania w przedmiocie zwrotu nienależnie pobranego świadczenia z funduszu alimentacyjnego i powinna być adresatem decyzji wydanych w tym przedmiocie.

Sprawy mieszkaniowe

W wyroku z dnia 21 stycznia 2016 r., sygn. akt II SA/Op 478/15, Sąd zwrócił uwagę, że aczkolwiek na gruncie ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2013 r., poz. 1340, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, funkcjonuje możliwość zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych strażaka mianowanego „w naturze” w dwojaki sposób, a mianowicie przez przydział odpowiedniego lokalu mieszkalnego lub przez przydział kwatery tymczasowej, to jednak art. 78 ust. 1 tej ustawy wiąże prawo do równoważnika pieniężnego wyłącznie z nieposiadaniem lokalu mieszkalnego lub domu, zaś art. 78 ust. 2 pkt 2 ustawy stanowi, że równoważnik za brak lokalu mieszkalnego nie przysługuje, jeżeli strażak odmówił bezzasadnie przyjęcia lokalu mieszkalnego, odpowiadającego przysługującym mu normom zaludnienia oraz znajdującego się należytytm stanie technicznym i sanitarnym albo złożenia wniosku o przydział takiego lokalu, o którym mowa w art. 76 ust. 7 ustawy. To ostatnie odesłanie, zdaniem Sądu, odnosi się wyłącznie do „wnioskowej” formy przydziału lokalu mieszkalnego, a nie do zakresu przedmiotowego, rozszerzającego wyłączenie prawa do równoważnika pieniężnego z art. 78 ust. 2 pkt 2 ustawy także na sytuację bezzasadnej odmowy przyjęcia propozycji przydziału kwatery tymczasowej.

Obowiązek meldunkowy

W wyroku z dnia 9 sierpnia 2016 r., sygn. akt II SA/Op 234/16, Sąd wyraził pogląd, że art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. nr 139, poz. 993, z późn. zm.) pozwala na przyjęcie, że sformułowanie „opuszczenie miejsca pobytu stałego” nie oznacza jedynie fizycznego przebywania w miejscu innym niż miejsce pobytu stałego. Samo przebywanie przez stronę postępowania poza granicami kraju nie świadczy jeszcze o zamiarze trwałego opuszczenia dotychczasowego miejsca pobytu stałego

Geodezja i kartografia

W wyroku z dnia 22 listopada 2016 r., sygn. akt II SA/Op 427/16, Sąd stwierdził, że ewidencja gruntów i budynków rejestruje jedynie stany prawne wynikające z określonych dokumentów urzędowych, a zatem stany ustalane w innym trybie lub

przez inne organy orzekające. Dlatego także aktualizacja operatu ewidencyjnego w zakresie informacji dotyczących podmiotów, o których mowa w art. 20 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2015 r., poz. 520, z późn. zm.), w tym właściciele nieruchomości, ma jedynie charakter rejestrowy, czyli wtórny względem zdarzeń prawnych, z których wynikają zmiany danych podlegających ujawnieniu w ewidencji. Nie rozstrzyga ona żadnych sporów dotyczących prawa do gruntów. Rozpoznając sprawę w przedmiocie aktualizacji operatu ewidencyjnego organy nie są także uprawnione do weryfikacji dokumentów, na podstawie których dokonują zmian w ewidencji. Deklaratoryjny charakter wpisów oznacza, że ewidencja nie kształtuje nowego stanu prawnego, a jedynie potwierdza stan prawny nieruchomości wynikający z dokumentów. Ochronie i rejestracji praw podmiotowych służą natomiast księgi wieczyste, zaś spory na tle własności i sposobu korzystania z nieruchomości mogą być dochodzone przed sądami powszechnymi lub w innych odrębnych postępowaniach.

Egzekucja administracyjna świadczeń niepieniężnych

W sprawie o sygn. akt II SA/Op 466/16 (wyrok z dnia 7 listopada 2016 r.), dotyczącej skargi na postanowienie w przedmiocie nałożenia grzywny w celu przymuszenia do wykonania niezbędnych robót w celu uporządkowania terenu katastrofy i zabezpieczenia obiektu budowlanego, Sąd stwierdził, że możliwość kształtowania przez organ egzekucyjny wysokości tego środka egzekucyjnego należy do kategorii tzw. uznania administracyjnego. Zastosowanie środka w postaci grzywny w celu przymuszenia wymaga więc, aby organ egzekucyjny przytoczył ustalenia faktyczne wraz z uzasadnieniem dlaczego nałożył grzywnę w takiej, a nie innej wysokości. Natomiast brak wyjaśnienia przesłanek jakimi kierował się organ egzekucyjny ustalając wysokość nałożonej grzywny, powoduje, że rozstrzygnięcie w tym zakresie wymyka się spod kontroli Sądu. Stosownie do powyższego, skład orzekający w sprawie uznał, że wadliwości, polegające na niewskazaniu przesłanek przyjętej wysokości nałożonej grzywny, stanowią naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 107 § 3 w zw. z art. 126 K.p.a. w zw. z art. 121 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. nr 229, poz. 1954, z późn. zm.) oraz art. 7 § 1 i art. 77 § 1 K.p.a., a nadto art. 8 K.p.a. Taki sam pogląd wyraził Sąd w wyroku z dnia 27 października 2016 r., sygn. akt II SA/Op 467/16.

Zajęcie pasa drogowego

W wyroku z dnia 7 kwietnia 2016 r., sygn. akt II SA/Op 574/15, Sąd stwierdził, że sam charakter obiektu (w przedmiotowym przypadku stolik sprzedażny) nie może przesądzać o tym, że w sprawie nie występuje szczególnie uzasadniony przypadek, stanowiący jedną z ustawowych przesłanek wydania decyzji na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 460, z późn. zm.). Należy bowiem rozważyć wszelkie okoliczności, w tym także subiektywne, związane z sytuacją materialną strony oraz jej sytuacją życiową. Ponadto organ winien mieć na uwadze i to, czy rzeczywiście jej działalność handlowa nie narusza monopolu innego sprzedawcy. W takim wypadku istnienie konkurencji jest ze wszech miar społecznie korzystne i prowadzi do ochrony interesów społeczności lokalnej, pozbawionej możliwości jakiegokolwiek wyboru. Ponadto, w ocenie Sądu, nie ma także nic wspólnego z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa ruchu drogowego twierdzenie organów (nie poparte zresztą jakimikolwiek ustaleniami), że osoby zatrzymujące się przy stoisku skarżącej będą ograniczały swobodne przejście innych pieszych. Nie ma przepisów zabraniających pieszym zatrzymywania się na chodniku.

Kombatanci

W postanowieniu z dnia 12 grudnia 2016 r., sygn. akt II SAB/Op 85/16, Sąd wyraził pogląd, że Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych nie jest uprawniony do rozstrzygania w kwestii wypłaty świadczenia pieniężnego, ponieważ stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz. U. z 2014 r., poz. 1001) świadczenie to wypłaca właściwy organ emerytalno-rentowy, na wniosek osoby uprawnionej złożony w tym organie wraz z decyzją stwierdzającą uprawnienie do tego świadczenia. Tym samym realizacja decyzji Szefa Urzędu, przyznającej uprawnienie do świadczenia pieniężnego z tytułu deportacji do pracy przymusowej, należy do organów emerytalno-rentowych, a do rozpoznawania odwołań od decyzji w tych sprawach właściwe są sądy pracy i ubezpieczeń społecznych (art. 476 § 2 pkt 4 i § 4 Kodeksu postępowania cywilnego). Zatem to organ emerytalno-rentowy określa okres, za jaki przysługuje wypłata takiego świadczenia (z uwzględnieniem liczby miesięcy deportacji) i ustala początkową datę jego

przysługiwania, o której mowa w art. 5 ust. 2 w związku z ust. 1 ustawy. Z jego treści wynika bowiem, że wypłata świadczenia pieniężnego następuje za okres nie dłuższy niż 3 miesiące kalendarzowe poprzedzające miesiąc zgłoszenia wniosku o wypłatę tego świadczenia w organie emerytalno-rentowym. Stosownie do powyższego Sąd uznał, że sprawa wypłaty świadczenia pieniężnego nie należy do właściwości sądu administracyjnego, a tym samym skarga na bezczynność organu w tym zakresie podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna.

Wykonanie orzeczeń Sądu

W sprawie o sygn. akt II SA/Op 631/16, zakończonej wydaniem w dniu 28 grudnia 2016 r. postanowienia o odrzuceniu skargi, Sąd wyraził pogląd, że od dnia 15 sierpnia 2015 r. nie jest dopuszczalne wniesienie skargi na niewykonanie wyroku uchylającego lub stwierdzającego nieważność aktu lub czynności w trybie art. 154 § 1 P.p.s.a. Z dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej procedurę sądowoadministracyjną, możliwość skutecznego wniesienia do wojewódzkiego sądu administracyjnego skargi na niewykonanie wyroku została bowiem ograniczona do sytuacji, gdy skarga dotyczy wyroku uwzględniającego wcześniejszą skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania.

Zagadnienia procesowe

W wyroku z dnia 21 lipca 2016 r., sygn. akt II SA/Op 204/16, Sąd wyraził pogląd, że tryb z art. 64 § 2 K.p.a. nie ma zastosowania w przypadku niekompletności projektu budowlanego, a stanowisko to wzmacnia wprowadzenie przez ustawodawcę przepisu art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r., poz. 1409, z późn. zm.), który zawiera bezpośrednie odesłanie do art. 64 § 2 K.p.a. Sąd podkreślił również, że postanowienie do uzupełnienia braków materialnych projektu budowlanego znajduje oparcie w przepisie art. 35 ust. 3 Prawa budowlanego, a niewykonanie postanowienia wydanego na podstawie tego przepisu wiąże się z koniecznością wydania decyzji o odmowie zatwierdzenia projektu budowlanego i wydania pozwolenia na budowę.

W sprawie o sygn. akt II SA/Op 359/16 (wyrok z dnia 24 listopada 2016 r.), dotyczącej skargi na decyzję w przedmiocie umorzenia postępowania w sprawie przyznania zasiłku okresowego, Sąd wyraził pogląd, że wniosek strony złożony o to

samo świadczenie w tej samej sprawie czyni postępowanie bezprzedmiotowym, w rozumieniu art. 105 § 1 K.p.a.

Z kolei w sprawie o sygn. akt II SA/Op 40/15 (wyrok z dnia 25 czerwca 2016 r.) Sąd uznał, że organy nie były uprawnione do wydania, w trybie art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. nr 139, poz. 993, z późn. zm.), decyzji o wymeldowaniu strony w sytuacji, gdy w dniu orzekania nie była ona już zameldowana w przedmiotowym lokalu. Z uwagi na dokonanie dobrowolnego wymeldowania, brak było bowiem sprawy mogącej być przedmiotem rozstrzygnięcia, a to świadczy o bezprzedmiotowości postępowania prowadzonego z wniosku skarżącego. Dlatego Sąd stwierdził, że zaktualizowała się przesłanka do umorzenia postępowania, o jakiej mowa w art. art. 105 § 1 K.p.a.

Funkcjonowanie instytucji postępowania mediacyjnego, uproszczonego i prawa pomocy

W 2016 r. rozpoznano 163 sprawy w trybie uproszczonym (74 w Wydziale I, 89 w Wydziale II). W 162 sprawach postępowanie wszczęte zostało z urzędu, a w jednej sprawie na wniosek skarżącego. W 1 sprawie podstawą rozstrzygnięcia był art. 119 pkt 2 P.p.s.a., w 105 sprawach art. 119 pkt 3 P.p.s.a., a w 57 sprawach art. 119 pkt 4 P.p.s.a. Powyższe postępowania zakończyły się w następujący sposób: w 86 sprawach oddalono skargi, w 72 sprawach uwzględniono skargę, w 5 sprawach odrzucono skargę.

Odnosnie postępowania mediacyjnego wskazać przyjdzie, że w 2016 r. przeprowadzono 7 postępowań mediacyjnych, które zostały wszczęte na wniosek organu. Sprawy dotyczyły tej samej strony skarżącej, wobec której organ wydał 7 decyzji w przedmiocie kar pieniężnych z tytułu urządzania gier hazardowych (zakładów wzajemnych) bez pozwolenia. W żadnej ze spraw nie doszło do skutecznego załatwienia sprawy w wyniku postępowania mediacyjnego.

Z postępowań wszczętych na skutek wniosków o przyznanie prawa pomocy, wskazać warto natomiast na następujące sprawy:

W postanowieniu z dnia 4 kwietnia 2016 r., sygn. akt II SA/Op 35/16, wyrażono tezę, że skomplikowany stan prawny sprawy i brak wykształcenia prawniczego skarżącego oraz jego pełnomocnika, nie stanowią przesłanek przyznania prawa

pomocy w postępowaniu przed sądami administracyjnymi. W ocenie referendarza sądowego, przesłanki te zostały bowiem opisane w art. 246 § 1 pkt 1 i 2 P.p.s.a., i - jak wynika z treści tego przepisu - jedynym kryterium przyznania prawa pomocy jest w postępowaniu przed sądami administracyjnymi kryterium majątkowe, względnie, określane, jako kryterium finansowe.

W postanowieniu z dnia 30 czerwca 2016 r., sygn. akt II SAB/Op 39/15, referendarz sądowy zajął stanowisko, że sporządzenie w sprawie przez drugiego wyznaczonego pełnomocnika, kolejnej opinii o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej, nie można uznać za udzielenie skarżącemu realnej pomocy prawnej. Z punktu widzenia strony postępowania, prawo pomocy zostało już w tym zakresie skonsumowane, a zatem nieuprawnione byłoby przyznanie wynagrodzenia za dokonanie tej samej czynności, którą wykonał pierwotnie wyznaczony pełnomocnik. Natomiast przyznawanie ze środków publicznych wynagrodzenia dwóm pełnomocnikom ustanowionym z urzędu, którzy podejmowali w sprawie te same działania stanowiłoby nieuzasadnione i nadmierne obciążanie Skarbu Państwa.

W postanowieniu z dnia 10 maja 2016 r., sygn. akt II SA/Op 389/15, referendarz sądowy wyraził tezę, że zakres pełnomocnictwa pełnomocnika ustanowionego w ramach prawa pomocy wyznacza przepis art. 39 P.p.s.a.

Z kolei w postanowieniu z dnia 3 sierpnia 2016 r., sygn. akt II SA/Op 390/16, zawarto tezę, że w przypadku gdy w danym postępowaniu sądowym stronie przyznano już prawo pomocy w zakresie całkowitym, bądź też przyznano to prawo w zakresie częściowym obejmującym ustanowienie pełnomocnika, w sytuacji gdy strona ta jest jednocześnie zwolniona ustawowo od uiszczania kosztów sądowych, to złożenie przez nią kolejnego wniosku bez wskazania zakresu żądania, nie wymaga wezwania do uzupełnienia braków formalnych wniosku. Jeżeli z akt sprawy wynika bowiem, że rozpoznanie kolejnego wniosku dotyczącego prawa pomocy jest zbędne i zbędność ta wystąpiła przed wniesieniem tego wniosku z uwagi na wyczerpanie wszystkich możliwych form pomocy, jakie strona mogła uzyskać zgodnie z art. 245 P.p.s.a., to czynności wyjaśniające przedmiot ponownego wniosku, są niecelowe.

Działalność pozaorzecznicza

- w dniach 11 – 13 stycznia Prezes WSA w Opolu sędzia NSA Gerard Czech, Wiceprezes WSA w Opolu sędzia NSA Roman Ciągiewicz oraz Przewodniczący

Wydziału Informacji Sądowej sędzia NSA Jerzy Krupiński wzięli udział w konferencji przewodniczących wydziałów orzeczniczych sądów administracyjnych i przewodniczących wydziałów informacji sądowej NSA i WSA poświęconej m.in. ujednoczeniu orzecznictwa sądownictwa administracyjnego w związku z nowelizacją ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, zorganizowanej w Jachrance przez Naczelny Sąd Administracyjny;

- w dniu 8 lutego sędzia WSA Krzysztof Bogusz wziął udział w konferencji podatkowej – „Ordynacja podatkowa – ostatnie zmiany” zorganizowanej w Łodzi przez Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego;

- w dniu 25 lutego Prezes WSA w Opolu sędzia NSA Gerard Czech wziął udział w LX jubileuszowym spotkaniu Forum Prawa Finansowego zorganizowanym w Opolu przez Stowarzyszenie Prawa Finansowego „AUREUS”;

- w dniach 16 – 18 maja sędziowie WSA w Opolu wzięli udział w konferencji szkoleniowej sędziów, referendarzy i asystentów sędziów Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu zorganizowanej w Sulistawiu przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu;

- w dniach 6 – 8 czerwca Wiceprezes WSA w Opolu sędzia WSA Elżbieta Kmiecik, sędzia NSA Jerzy Krupiński, sędzia WSA Elżbieta Naumowicz wzięli udział w konferencji szkoleniowej sędziów orzekających w sprawach ogólnoadministracyjnych zorganizowanej w Dźwirzynie przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie wspólnie z Izbą Ogólnoadministracyjną Naczelnego Sądu Administracyjnego;

- w dniach 20 – 22 czerwca sędzia WSA Marzena Łozowska, sędzia WSA Marta Wojciechowska oraz sędzia WSA Grzegorz Gocki wzięli udział w konferencji sędziów Izby Finansowej Naczelnego Sądu Administracyjnego i sędziów wojewódzkich sądów administracyjnych orzekających w sprawach podatkowych zorganizowanej w Gniewie przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku przy współpracy z Izbą Finansową Naczelnego Sądu Administracyjnego;

- w dniach 26 – 27 września sędzia WSA Marta Wojciechowska oraz sędzia WSA Anna Wójcik wzięły udział w konferencji dotyczącej problematyki unikania opodatkowania, zorganizowanej w Naczelnym Sądzie Administracyjnym przez Izbę Finansową Naczelnego Sądu Administracyjnego;

- w dniu 27 września Wiceprezes WSA w Opolu sędzia WSA Elżbieta Kmiecik wzięła udział w konferencji Obywatelski Monitoring Sądów 2015/2016 na temat „Jacy

sędziowie? W poszukiwaniu optymalnych kryteriów i modelu wyboru sędziów”, zorganizowanej w Warszawie przez Fundację Court Watch Polska;

- w dniach 17 – 18 października sędzia WSA Krzysztof Bogusz wziął udział w spotkaniu Czesko-Polskiej Grupy Roboczej Sędziów Administracyjnych zorganizowanym we Wrocławiu;

- w dniach 19 – 23 października sędzia WSA Elżbieta Naumowicz wzięła udział w wyjeździe szkoleniowym dla sędziów sądów administracyjnych zorganizowanym w Wiedniu przez Zarząd Oddziału ZPP w Katowicach;

- w dniach 24 – 26 października Wiceprezes WSA w Opolu sędzia WSA Elżbieta Kmiecik, sędzia WSA Ewa Janowska oraz sędzia WSA Marzena Łozowska wzięły udział w ogólnopolskiej konferencji naukowo-szkoleniowej sędziów sądów administracyjnych orzekających w sprawach gospodarczych zorganizowanej w Krakowie przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie wspólnie i z udziałem Izby Gospodarczej Naczelnego Sądu Administracyjnego;

- w dniach 14 – 16 listopada Prezes WSA w Opolu sędzia NSA Gerard Czech wziął udział w Konferencji połączonej ze Zgromadzeniem Ogólnym Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego zorganizowanej w Józefowie przez Naczelnny Sąd Administracyjny;

- w dniu 24 listopada Prezes WSA w Opolu sędzia NSA Gerard Czech oraz Wiceprezes WSA w Opolu sędzia WSA Elżbieta Kmiecik wzięli udział w ogólnopolskiej konferencji naukowej pt. „Prawne aspekty niepełnosprawności” zorganizowanej w Opolu przez Zakład Prawa Pracy i Zabezpieczenia Społecznego Uniwersytetu Opolskiego oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu;

- w dniu 28 listopada sędzia NSA Jerzy Krupiński wziął udział w spotkaniu przewodniczących wydziałów informacji sądowej zorganizowanym w Naczelnym Sądzie Administracyjnym przez Wydział Informacji Sądowej Naczelnego Sądu Administracyjnego;

- w dniu 7 grudnia sędzia NSA Jerzy Krupiński wziął udział w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. „Wdrożenie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych – aspekty proceduralne” zorganizowanej w Warszawie przez Naczelnny Sąd Administracyjny, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

Dane teleadresowe

Prezes WSA w Opolu
sędzia NSA Gerard Czech

Sekretariat Prezesa
Starszy Inspektor Sądowy
mgr Liliana Kruszyńska
tel. 77-5411-580
fax 77-5411-600
e-mail: sekretariat@opole.wsa.gov.pl

Wiceprezes WSA w Opolu
sędzia WSA Elżbieta Kmiecik
tel. 77-5411-540
fax 77-5411-515
e-mail: wydzial.drugi@opole.wsa.gov.pl

Dyrektor WSA w Opolu
mgr Jan Kansy
tel. 77-5411-580
fax 77-5411-600
e-mail: jan.kansy@opole.wsa.gov.pl

Wydział Informacji Sądowej
Przewodniczący Wydziału - Rzecznik Prasowy
sędzia NSA Jerzy Krupiński
tel. 77-5411-570
fax 77-5411-565
e-mail: jerzy.krupinski@opole.wsa.gov.pl

Kierownik Sekretariatu
mgr Beata Gronowska
tel. 77-5411-560
fax 77-5411-565
e-mail: wis@opole.wsa.gov.pl

Informacja o sprawach w toku
tel. 77-5411-561
tel. 77-5411-562
tel. 77-5411-563
fax 77-5411-565
e-mail: wis@opole.wsa.gov.pl

Informacja o właściwości sądu oraz wnioski dot. działalności sądu

tel. 77-5411-561

tel. 77-5411-562

tel. 77-5411-563

fax 77-5411-565

e-mail: wis@opole.wsa.gov.pl

Biblioteka sądowa

mgr Jolanta Hadała

tel. 77-5411-660

e-mail: biblioteka@opole.wsa.gov.pl

Administrator Systemu Informatycznego

mgr inż. Piotr Bunkowski

tel. 77-5411-640

e-mail: informatyka@opole.wsa.gov.pl

I Wydział

Przewodniczący Wydziału

Prezes WSA sędzia NSA Gerard Czech

Kierownik Sekretariatu

mgr Beata Przybyła

tel. 77-5411-520

fax 77-5411-515

e-mail: wydzial.pierwszy@opole.wsa.gov.pl

II Wydział

Przewodniczący Wydziału

Wiceprezes WSA sędzia WSA Elżbieta Kmiecik

Kierownik Sekretariatu

mgr Grażyna Pałys

tel. 77-5411-540

fax 77-5411-515

e-mail: wydzial.drugi@opole.wsa.gov.pl

Oddział Finansowo - Budżetowy

Główny Księgowy

mgr Helena Ruszkiewicz

tel. 77-5411-610

e-mail: ksiegowosc@opole.wsa.gov.pl

Główny Specjalista d/s Osobowych
mgr Małgorzata Madera
tel. 77-5411-620
e-mail: kadry@opole.wsa.gov.pl

Oddział Administracyjno - Gospodarczy i Spraw Ogólnych
Kierownik Oddziału
Henryk Żarczyński
tel. 77-5411-630
fax 77-5411-635
e-mail: sag@opole.wsa.gov.pl

Biuro Podawcze
Starszy Inspektor Sądowy
mgr Małgorzata Cyma
tel. 77-5411-500
fax 77-5411-515

Centrala telefoniczna
tel. 77-5411-500

Wykaz tabel

- I. Ogólny wpływ oraz liczba załatwień skarg w 2015 r. i 2016 r.
- II. Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Opolu w 2015 r. i 2016 r.
- III. Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności terenowych organów administracji rządowej w 2015 r. i 2016 r.
- IV. Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Dyrektora Izby Skarbowej w Opolu w 2015 r. i 2016 r.
- V. Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Dyrektora Izby Celnej w Opolu w 2015 r. i 2016 r.
- VI. Skargi w ujęciu podmiotowym ze względu na osoby skarżące w 2015 r. i 2016 r.
- VII. Udział w postępowaniu pełnomocników w 2015 r. i 2016 r.
- VIII. Sprawy niezadowolone w 2015 r. i 2016 r.
- IX. Terminowość załatwiania spraw w 2015 r. i 2016 r.
- X. Załatwienia skarg na akty i czynności /SA/ w rozbiściu na symbole w 2016 r.
- XI. Załatwienia skarg na bezczynność /SAB/ w rozbiściu na symbole w 2016 r.

Tabela I.

Ogólny wpływ oraz liczba załatwień skarg w 2016 r. w porównaniu z rokiem poprzednim

Wydziały	Rodzaj spraw	Pozostało z roku 2015	Wpływ		Załatwiono				Pozostało na rok 2017
					Na rozprawie		Na posiedzeniu niejawnym		
			2015	2016	2015	2016	2015	2016	
Wydział I	SA	146	627	514	564	336	245	202	122
	SAB	1	7	9	16	2	3	8	0
Wydział II	SA	137	587	652	405	487	161	169	133
	SAB	6	93	95	45	6	52	81	14
Razem		290	1314	1270	1030	831	461	460	269

Tabela II.

Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Opolu w 2016 r. w porównaniu z rokiem poprzednim

SKO w Opolu	Pozostało z roku 2015	Wpływ		Załatwiono wyrokiem									
				Ogółem		Uwzględniono				Oddalono			
		w ujęciu liczbowym				w ujęciu %		w ujęciu liczbowym		w ujęciu %			
		2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Wydział I	5	30	61	29	24	8	5	27,6	20,8	21	19	72,4	79,2
Wydział II	40	228	185	185	143	48	37	25,9	25,9	137	106	74,1	74,1
Razem	45	258	246	214	167	56	42	26,2	25,1	158	125	73,8	74,9

Tabela III.

Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności terenowych organów administracji rządowej w 2016 r. w porównaniu z rokiem poprzednim

Województwo opolskie	Pozostało z roku 2015	Wpływ		Załatwiono wyrokiem									
				Ogółem		Uwzględniono				Oddalono			
						w ujęciu liczbowym		w ujęciu %		w ujęciu liczbowym		w ujęciu %	
				2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Wydział I	0	1	1	1	0	1	0	100,0	0,0	0	0	0,0	0,0
Wydział II	34	125	148	92	117	47	41	51,1	35,0	45	76	48,9	65,0
Razem	34	126	149	93	117	48	41	51,6	35,0	45	76	48,4	65,0

Tabela IV.

Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Dyrektora Izby Skarbowej w Opolu w 2016 r. w porównaniu z rokiem poprzednim

Dyrektor Izby Skarbowej w Opolu	Pozostało z roku 2015	Wpływ		Załatwiono wyrokiem									
				Ogółem		Uwzględniono				Oddalono			
						w ujęciu liczbowym		w ujęciu %		w ujęciu liczbowym		w ujęciu %	
				2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Wydział I	100	342	275	245	217	91	12	37,1	5,5	154	205	62,9	94,5
Wydział II	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0	0	0,0	0,0
Razem	100	342	275	245	217	91	12	37,1	5,5	154	205	62,9	94,5

Tabela V.

Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Dyrektora Izby Celnej w Opolu w 2016 r. w porównaniu z rokiem poprzednim

Dyrektor Izby Celnej w Opolu	Pozostało z roku 2015	Wpływ		Załatwiono wyrokiem									
				Ogółem		Uwzględniono				Oddalono			
						w ujęciu liczbowym		w ujęciu %		w ujęciu liczbowym		w ujęciu %	
				2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Wydział I	33	179	100	112	70	13	38	11,6	54,3	99	32	88,4	45,7
Wydział II	41	76	158	31	165	15	18	48,4	10,9	16	147	51,6	89,1
Razem	74	255	258	143	235	28	56	19,6	23,8	115	179	80,4	76,2

Tabela VI.

Skargi w ujęciu podmiotowym ze względu na osoby skarżące w 2016 r. w porównaniu z rokiem poprzednim

Liczba skarg wnoszonych przez	Wydział I		Wydział II		Razem	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Osoby fizyczne	504	346	495	541	999	887
Osoby prawne	128	174	165	190	293	364
Organizacje społeczne	0	3	16	14	16	17
Prokuratorów	2	0	4	5	6	5
Rzecznika Praw Obywatelskich	0	0	2	2	2	2

W 2016 r. w pięciu sprawach skargę złożyli jednocześnie: osoba fizyczna i prokurator, osoba fizyczna i organizacja społeczna oraz osoba fizyczna i Rzecznik Praw Obywatelskich.

Tabela VII.

Udział w postępowaniu pełnomocników w 2016 r. w porównaniu z rokiem poprzednim

Udział w postępowaniu	Wydział I w liczbach		Wydział II w liczbach		Razem	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Pełnomocników administracji państwowej	319	228	294	310	613	538
Adwokatów jako pełnomocników skarżących i uczestników postępowania	50	80	112	177	162	257
Radców prawnych jako pełnomocników skarżących i uczestników postępowania	201	103	210	292	411	395
Doradców podatkowych	87	131	0	0	87	131
Rzeczników patentowych	0	0	0	0	0	0
Prokuratorów	0	0	3	2	3	2
Rzecznika Praw Obywatelskich	0	0	0	1	0	1

Tabela VIII

Sprawy niezakończony

Rodzaj sprawy	Wydział	Liczba spraw niezakończonych pozostających od daty pierwszego wpływu skargi do sądu									
		powyżej 3 do 6 miesięcy		powyżej 6 do 12 miesięcy		powyżej 12 miesięcy do 2 lat		powyżej 2 do 3 lat		powyżej 3 lat	
		2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
SA	I	41	9	2	10	0	3	0	1	0	1
	II	31	19	8	7	0	3	0	0	1	0
Razem		72	28	10	17	0	6	0	1	1	1
SAB	I	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	II	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem		0	3	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabela IX
Terminowość załatwiania spraw

Rodzaj sprawy	Wydział	Od daty wpływu sprawy w danym lub poprzednim okresie sprawozdawczym do jej załatwienia upłynął okres													
		do 2 miesięcy		powyżej 2 do 3 miesięcy		powyżej 3 do 4 miesięcy		powyżej 4 do 6 miesięcy		powyżej 6 do 12 miesięcy		powyżej 12 do 24 miesięcy		powyżej 24 miesięcy	
		2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
SA	I	124	181	149	116	201	51	204	132	126	58	5	0	0	0
	II	204	205	191	164	87	103	63	125	20	58	1	1	0	0
Razem		328	386	340	280	288	154	267	257	146	116	6	1	0	0
SAB	I	2	2	2	5	1	0	14	3	0	0	0	0	0	0
	II	65	60	23	13	5	6	2	7	2	1	0	0	0	0
Razem		67	62	25	18	6	6	16	10	2	1	0	0	0	0

Tabela X

Załatwienie skarg na akty i inne czynności /SA/ w rozbiu na symbole w 2016 r.

Symbol sprawy	Opis symbolu, przedmioty spraw w ramach symbolu	Pozostało z poprzedniego okresu *)	Wpłynęło		Z A Ł A T W I O N O										Pozostało na następny okres		
			razem	w tym ponownie wpisane	Łącznie /suma rubryk 7 i 12/	N a r o z p r a w i e				Na posiedzeniu niejawnym			Ogółem (***), (****)	w tym			
						Ogółem /suma rubryk 8 - 11/	Uwzględniono skargę	Oddalono skargę	Odrzucono skargę	W inny sposób	Uwzględniono skargę	Oddalono skargę		Odrzucono skargę			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
601	Budownictwo, nadzór architektoniczno-budowlany i specjalistyczny, ochrona przeciwpożarowa	13	93	5	84	63	24	39				21	2	3	12	22	
603	Utrzymanie i ochrona dróg publicznych i innych dróg ogólnodostępnych, ruch na tych drogach, koleje, lotnictwo cywilne, przewozy, żegluga morska i śródlądowa	15	74	2	74	44	11	31	2			30	7	3	16	15	
604	Działalność gospodarcza, w tym z udziałem podmiotów zagranicznych	42	156	56	188	165	18	144		3	23				15	10	
605	Ewidencja ludności, dowody tożsamości, akty stanu cywilnego, imiona i nazwisko, obywatelstwo, paszporty	4	13		14	11	2	9			3				3	3	
607	Gospodarka mieniem państwowym i komunalnym, w tym gospodarka nieruchomościami nierolnymi	2	11	1	10	7	2	3	1	1	3			1	1	3	
609	Gospodarka wodna, w tym ochrona wód, budownictwo wodne, melioracje, zaopatrzenie w wodę	4	5		9	5		5			4				3		
611	Podatki i inne świadczenia pieniężne, do których mają zastosowanie przepisy Ordynacji podatkowej, oraz egzekucja tych świadczeń pieniężnych	142	482	44	517	317	50	226		41	200	16	53	126	107		
612	Sprawy geodezji i kartografii	3	7		10	2		2			8	2			6		
613	Ochrona środowiska i ochrona przyrody	9	15	1	20	15	6	9			5		3		4		
614	Oświata, szkolnictwo wyższe, nauka, działalność badawczo-rozwojowa i archiwa	1	10		7	5	2	2	1		2			1	4		
615	Sprawy zagospodarowania przestrzennego	6	28	3	25	22	13	8		1	3			2	9		
616	Rolnictwo i leśnictwo, w tym gospodarowanie nieruchomościami rolnymi i leśnymi, ochrona gruntów rolnych i leśnych, gospodarka łowiecka, rybołówstwo oraz weterynaria, ochrona zwierząt	2	5		5	3		3			2		1	1	2		
617	Uprawnienia do wykonywania określonych czynności i zajęć		1		1	1	1										
618	Wywłaszczenie i zwrot nieruchomości	1	4		5	3	1	2			2				2		
619	Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy		5		5	3		3			2		1				
620	Ochrona zdrowia, w tym sprawy dotyczące chorób zawodowych, zakładów opieki zdrowotnej, uzdrowisk, zawodu lekarza, pielęgniarstwa, położnictwa, aptekarstwa i nadzoru sanitarnego	1	20		15	9	6	3			6		2	3	6		
621	Sprawy mieszkaniowe, w tym dodatki mieszkaniowe	2	8		8	4	1	3			4			4	2		
626	Ustrój samorządu terytorialnego, w tym referendum gminne	3	11		10	5	3	1	1		5			1	4		
630	Obrót towarami z zagranicą, należności celne i ochrona przed nadmiernym przywozem towaru na polski obszar celny	1	9	4	6	6	4	2							4		
631	Wytwarzanie i obrót bronią i materiałami wybuchowymi	2	1		3	2	1	1			1			1			
632	Pomoc społeczna	13	85	3	74	62	10	52			12	2	2	8	24		
633	Zatrudnienie i sprawy bezrobocia	5	11		14	13	2	11			1			1	2		
634	Sprawy kombatanatów, świadczenia z tytułu pracy przymusowej		6		4	2		2			2			1	2		
645	Sprawy nieobjęte symbolami podstawowymi 601 - 637 oraz od 646 - 655		23		19	4	1	3			15				13	4	
648	Sprawy z zakresu informacji publicznej, prawa prasowego, ponownego wykorzystania informacji sektora publicznego		10	1	10	8	6	2			2			1			
652	Sprawy ubezpieczeń zdrowotnych		1													1	
653	Środki publiczne nie objęte innymi symbolami	3	23		15	13	8	5			2			2	11		
655	Subwencje unijne, fundusze strukturalne i regulacja rynków branżowych	9	49	1	42	29	4	25			13	4	2	7	16		
	Ogółem główne symbole 601-637 i 645-655	283	1 166	121	1 194	823	176	596	5	46	371	33	71	230	255		

Tabela XI

Załatwienie skarg na bezczynność i przewlekle prowadzenie postępowania /SAB/ w rozbiu na symbole w 2016 r.

Symbol sprawy	Opis symbolu, przedmioty spraw w ramach symbolu	Pozostało z poprzedniego okresu *)	Wpłynęło		Z A Ł A T W I O N O										Pozostało na następny okres	
			razem	w tym ponownie wpisane	Łącznie /suma rubryk 7 i 12/	N a r o z p r a w i e				Na posiedzeniu niejawnym						
						Ogółem /suma rubryk 8 - 11/	Uwzględniono skargę	Oddalono skargę	Odrzucono skargę	W inny sposób	Ogółem (***) ****)	w tym				
												Uwzględniono skargę	Oddalono skargę	Odrzucono skargę		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
601	Budownictwo, nadzór architektoniczno-budowlany i specjalistyczny, ochrona przeciwpożarowa	3	16		18						18	7	2	9	1	
603	Utrzymanie i ochrona dróg publicznych i innych dróg ogólnodostępnych, ruch na tych drogach, koleje, lotnictwo cywilne, przewozy, żegluga morska i śródlądowa		3		3						3	2				
607	Gospodarka mieniem państwowym i komunalnym, w tym gospodarka nieruchomościami nierolnymi		1		1	1		1								
609	Gospodarka wodna, w tym ochrona wód, budownictwo wodne, melioracje, zaopatrzenie w wodę	1	2		3						3	1		2		
611	Podatki i inne świadczenia pieniężne, do których mają zastosowanie przepisy Ordynacji podatkowej, oraz egzekucja tych świadczeń pieniężnych	1	9		10	2	1	1			8		3	4		
613	Ochrona środowiska i ochrona przyrody		2												2	
615	Sprawy zagospodarowania przestrzennego		2		2						2			2		
619	Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy		1												1	
620	Ochrona zdrowia, w tym sprawy dotyczące chorób zawodowych, zakładów opieki zdrowotnej, uzdrowisk, zawodu lekarza, pielęgniarstwa, położnictwa, aptekarstwa i nadzoru sanitarnego		1												1	
631	Wytwarzanie i obrót bronią i materiałami wybuchowymi		1		1	1				1						
632	Pomoc społeczna	1	4		4						4	2	1	1	1	
634	Sprawy kombatantów, świadczenia z tytułu pracy przymusowej		1	1	1						1			1		
645	Sprawy nieobjęte symbolami podstawowymi 601 - 637 oraz od 646 - 655		1												1	
647	Sprawy związane z ochroną danych osobowych		1		1						1			1		
648	Sprawy z zakresu informacji publicznej, prawa prasowego, ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego	1	59	3	53	4	2		1	1	49	27	9	12	7	
	Ogółem główne symbole 601-637 i 645-655	7	104	4	97	8	3	2	1	2	89	39	15	32	14	